

Badanie Edukacji Finansowej Dzieci '26

Razem budujemy przyszłość następnych pokoleń

Raport z badania

O badaniu

Komentarz organizatora badania

**EDUKACJA FINANSOWA DZIECI JEST
WAŻNA. NA SZCZĘŚCIE DO TEGO NIE
TRZEBA JUŻ DZISIAJ NIKOGO
PRZEKONYWAĆ.**

Dorota Wiśniewska

FinKids.pl,
organizatorka badania

„Mimo tej oczywistości, nie doczekaliśmy się w Polsce, aż do tej pory, żadnej cyklicznej analizy tego obszaru. Badanie Edukacji Finansowej Dzieci pozwala lepiej zrozumieć ten obszar i może przyczynić się do tworzenia efektywniejszych programów nauczania. Takich, które realnie podniosą ogólnopolski poziom wiedzy finansowej już od najmłodszych lat. Organizując to badanie pragnę zatem dołożyć moją cegiełkę do inwestycji w krajowy kapitał ludzki oraz poprawy polskiej gospodarki. Wierzę, że wspierając nasze pociechy w pozyskiwaniu kompetencji finansowych, stworzymy lepszą przyszłość nie tylko dla nich samych, ale także dla kolejnych pokoleń.”

Komentarz koordynatora merytorycznego

EDUKACJA FINANSOWA DZIECI JEST JEDNYM Z KLUCZOWYCH CZYNNIKÓW KSZTAŁTUJĄCYCH ICH PRZYSZŁE DECYZJE EKONOMICZNE

„Edukacja finansowa jest obszarem, który w Polsce wciąż pozostaje słabo rozpoznany, zwłaszcza w kontekście codziennych praktyk podejmowanych w rodzinie. Celem badania jest nie tylko opisanie obecnego stanu edukacji finansowej dzieci prowadzonej przez rodziców, ale również identyfikacja mechanizmów, które mogą wspierać rozwój kompetencji finansowych od najmłodszych lat. Uzyskane wyniki mogą stanowić podstawę do projektowania skutecznych działań edukacyjnych - zarówno w środowisku rodzinnym, jak i szkolnym.”

dr Magdalena Swacha-Lech

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu,
konsultacja merytoryczna

Patroni

Metodyka

CEL BADAWCZY

**POZNANIE PRZEKONAŃ I OCZEKIWAŃ RODZICÓW
WZGLĘDEM EDUKACJI FINANSOWEJ ICH DZIECI, A
TAKŻE ROZPOZNANIE DZIAŁAŃ PODEJMOWANYCH
PRZEZ RODZICÓW W TYM OBSZARZE**

ORGANIZATOR BADANIA

FinKids.pl

KOORDYNACJA MERYTORYCZNA

Dr Magdalena Swacha-Lech, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

PRÓBA BADAWCZA

- Osoby w wieku 18+ posiadające przynajmniej 1 dziecko / N=800
- Kwoty dobrane wg reprezentacji w populacji rodziców dzieci w wieku 3-18 lat dla płci, wieku i wielkości miejscowości zamieszkania.

TERMIN REALIZACJI

20-29 maja 2026

METODA

CAWI

Kluczowe wnioski

Kluczowe wnioski

**WYNIKI BADANIA POKAZUJĄ,
ŻE RODZICE DOSTRZEGAJĄ
ZNACZENIE EDUKACJI
FINANSOWEJ DZIECI (83%
UWAŻA JĄ ZA WAŻNĄ).**

W praktyce edukacja ta najczęściej przyjmuje formę rozmów o codziennych decyzjach związanych z konsumpcją i oszczędzaniem oraz włączania dzieci w różne etapy zakupów - najczęściej wybór i skanowanie produktów przy kasie. Znacznie rzadziej w rozmowach pojawiają się bardziej złożone zagadnienia, takie jak podatki, ubezpieczenia czy inwestowanie.

Ponad połowa dzieci objętych badaniem otrzymuje kieszonkowe, postrzegane przez rodziców przede wszystkim jako narzędzie do nauki samodzielnego dysponowania pieniędzmi, odpowiedzialności oraz planowania wydatków i oszczędności.

Podsumowanie wyników 1/2

EDUKACJA FINANSOWA DZIECI JEST UZNAWANA ZA WAŻNĄ.

Aż 83% rodziców uważa ją za ważną, w tym 46% za bardzo ważną. Zdaniem respondentów główna odpowiedzialność za edukację finansową dzieci powinna spoczywać na rodzicach i szkole. Największy odsetek rodziców wskazuje, że edukacja finansowa może pomóc dziecku w rozumieniu wartości pieniądza (52%) oraz budowaniu nawyku oszczędzania (51%).

RODZICE POSTRZEGAJĄ EDUKACJĘ FINANSOWĄ JAKO PROCES STOPNIOWY.

Ich zdaniem naukę rozsądnego wydawania pieniędzy, oszczędzania oraz rozumienia wpływu reklamy i mediów na decyzje finansowe należy rozpoczynać przeciętnie między 7. a 8. rokiem życia. Bardziej złożone zagadnienia powinny być wprowadzane później - cyberbezpieczeństwo w obszarze finansów i przedsiębiorczość po ukończeniu 9. roku życia, a inwestowanie około 11. roku życia.

RODZICE NAJLEPIEJ OCENIAJĄ SWOJĄ WIEDZĘ W ZAKRESIE CODZIENNYCH FINANSÓW.

Wiedzę o e-bankowości jako raczej dobrą lub bardzo dobrą ocenia 87% badanych, podczas gdy wiedzę o oszczędzaniu - 79%. Wyraźnie niższe wyniki dotyczą tematów bardziej złożonych, np. inwestowania i systemu emerytalnego, w przypadku których odsetek pozytywnych ocen wynosi odpowiednio 50% i 53%.

WYSOKA OCENA ZNACZENIA EDUKACJI FINANSOWEJ NIE ZAWSZE PRZEKŁADA SIĘ NA DUŻĄ REGULARNOŚĆ DZIAŁAŃ.

Działania edukacyjne kilka razy w tygodniu podejmuje 15% rodziców, a kilka razy w miesiącu - 39%. Rodzice dzieci posiadających własne pieniądze częściej podejmują celowe działania z zakresu edukacji finansowej - co najmniej kilka razy w roku robi to 85% z nich, wobec 60% rodziców dzieci, które nie dysponują jeszcze własnymi środkami.

RODZICIELSKA EDUKACJA FINANSOWA KONCENTRUJE SIĘ GŁÓWNIE NA CODZIENNYCH DECYZJACH.

Najczęściej podejmowane są rozmowy o konsumpcji i oszczędzaniu. Temat racjonalnej konsumpcji co najmniej kilka razy w miesiącu porusza 47% rodziców, podczas gdy w przypadku oszczędzania odsetek ten wynosi 36%. Znacznie rzadziej rodzice rozmawiają z dziećmi o inwestowaniu, podatkach i ubezpieczeniach.

Podsumowanie wyników 2/2

WŁASNE PIENIĄDZE DZIECKA STWARZAJĄ PRZESTRZEŃ DO ROZWIJANIA SAMODZIELNOŚCI.

Własnymi środkami dysponuje 77% dzieci objętych badaniem. W tej grupie 61% dzieci samodzielnie podejmuje decyzje dotyczące drobnych zakupów, natomiast większe wydatki uzgadnia z rodzicami. Zakres samodzielności rośnie wraz z wiekiem dziecka - możliwość samodzielnego decydowania o wszystkich zakupach finansowanych z własnych pieniędzy ma 42% dzieci w wieku 15–18 lat.

NAJCZĘŚCIEJ DOSTRZEGANE PRZEZ RODZICÓW PROBLEMY DZIECI ZWIĄZANE Z PIENIĘDZMI DOTYCZĄ WYDAWANIA I OSZCZĘDZANIA.

Rodzice najczęściej wskazują na wydawanie zbyt dużych kwot na rzeczy uznawane za niepotrzebne (23%) oraz brak umiejętności oszczędzania (21%). Problemy te szczególnie często dostrzegane są wśród dzieci w wieku 10-14 lat.

KIESZONKOWE PEŁNI PRZED W SZYSTKIM FUNKCJĘ EDUKACYJNĄ.

Otrzymuje je 65% dzieci objętych badaniem. Wśród rodziców wypłacających kieszonkowe 85% przekazuje je regularnie, najczęściej raz w miesiącu. Rodzice wskazują, że pieniądze kieszonkowe mają przede wszystkim uczyć samodzielnego dysponowania pieniędzmi (56%), odpowiedzialności (51%) oraz planowania wydatków i oszczędności (51%). Niemal połowa rodziców nadal przekazuje kieszonkowe wyłącznie w gotówce, podczas gdy 23% korzysta tylko z formy elektronicznej.

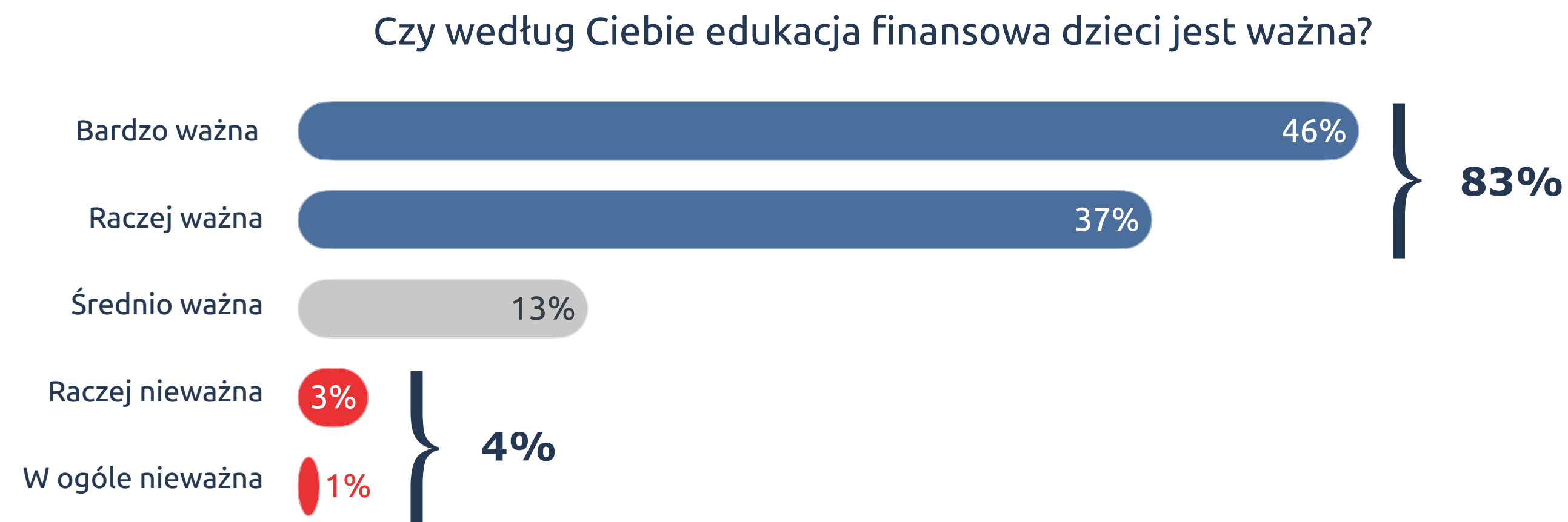
TRUDNOŚCI W EDUKACJI FINANSOWEJ WYSTĘPUJĄ ZARÓWNO PO STRONIE DZIECI, JAK I RODZICÓW.

Najczęściej wskazywaną trudnością po stronie dziecka jest brak uwagi podczas rozmów o finansach lub ekonomii - odpowiedź tę wybrało 26% badanych. Do najważniejszych trudności po stronie rodziców należą: brak wystarczającej wiedzy z zakresu finansów lub ekonomii (17%), brak wiedzy o tym, w jaki sposób prowadzić edukację finansową dziecka (16%) oraz brak czasu (12%).

Przegląd badania

Cz.1. Postawy rodziców

Znaczenie edukacji finansowej dzieci w oczach rodziców 1/4

Zdecydowana większość rodziców (83%) uważa edukację finansową dzieci za ważną. Co więcej, 46% respondentów wskazało, że edukowanie dzieci w obszarze finansów jest bardzo ważne. Odsetek ankietowanych uznających edukację finansową dzieci za bardzo ważną rośnie wraz z wiekiem rodzica (28% badanych w wieku 18-24 lat versus 57% respondentów w wieku 55+). Podobną zależność zaobserwowano w odniesieniu do poziomu wykształcenia.

Znaczenie edukacji finansowej dzieci w oczach rodziców 2/4

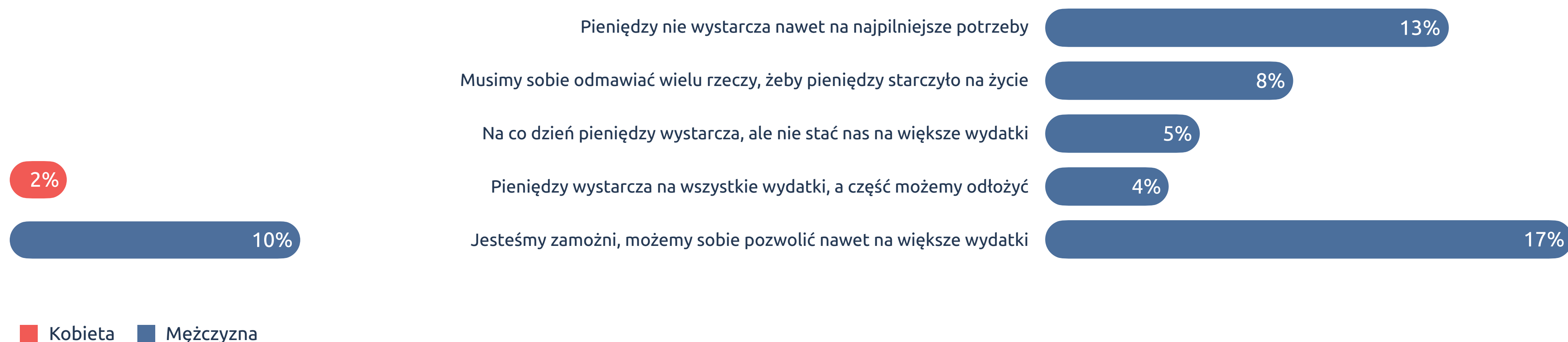
Czy według Ciebie edukacja finansowa dzieci jest ważna?

Największy odsetek ankietowanych, kwestionujących potrzebę edukacji finansowej dzieci odnotowano w grupie najmłodszych respondentów (18-24 lata). Ponadto mniejsza miejscowość oraz niższe wykształcenie również sprzyjają takim odpowiedziom.

Znaczenie edukacji finansowej dzieci w oczach rodziców 3/4

Czy według Ciebie edukacja finansowa dzieci jest ważna?
Uważam, że edukacja finansowa w ogóle nie jest potrzebna

Mężczyźni częściej niż kobiety wskazywali, że edukacja finansowa dzieci nie jest potrzebna. Relatywnie wysoki odsetek osób kwestionujących potrzebę edukacji finansowej dzieci odnotowano również wśród rodziców najlepiej oceniających sytuację materialną swojego gospodarstwa domowego (17%).

Znaczenie edukacji finansowej dzieci w oczach rodziców 4/4

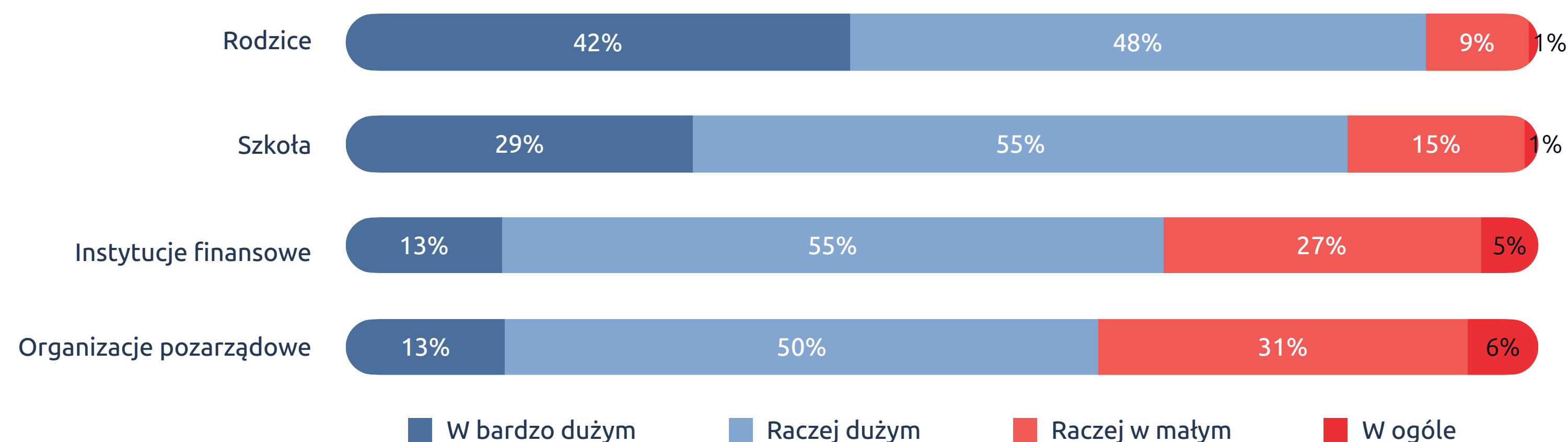
Kto w Twojej rodzinie w największym stopniu zajmuje się edukacją finansową dziecka?

Po uwzględnieniu płci osób, które w największym stopniu zajmują się edukacją finansową dziecka w rodzinie, widoczna jest przewaga kobiet.

Kto powinien odpowiadać za edukację finansową dzieci

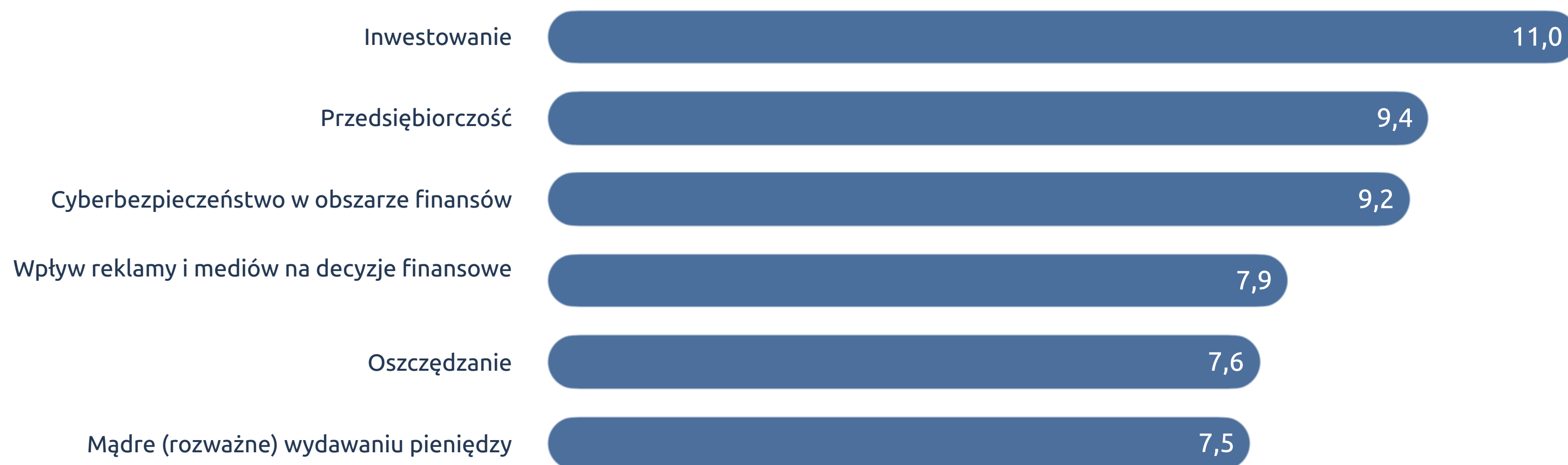
W jakim stopniu poniższe osoby lub instytucje powinny, Twoim zdaniem, zajmować się edukacją finansową dzieci?

Zdaniem ankietowanych główna odpowiedzialność za edukację finansową dzieci powinna spoczywać na rodzicach i szkole.

Kiedy należy rozpocząć edukację finansową dzieci 1/2

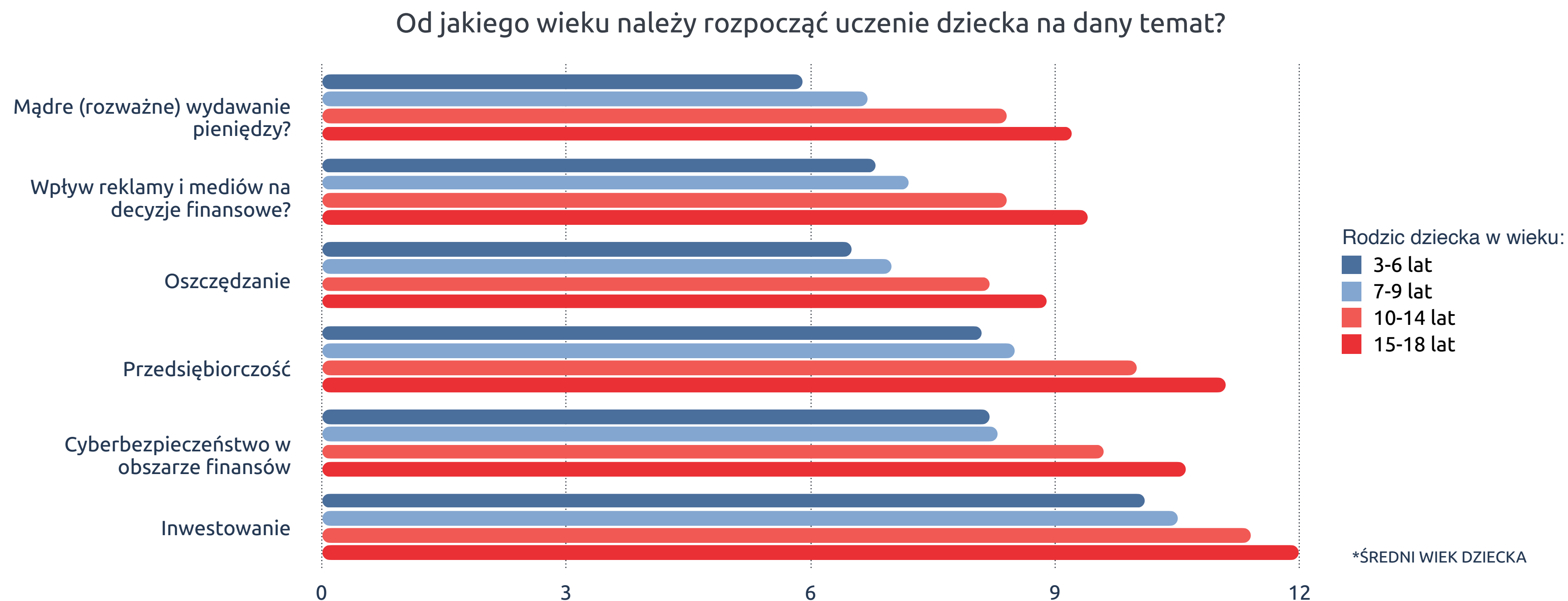
Od jakiego wieku należy rozpocząć uczenie dziecka na dany temat?

*ŚREDNI WIEK DZIECKA

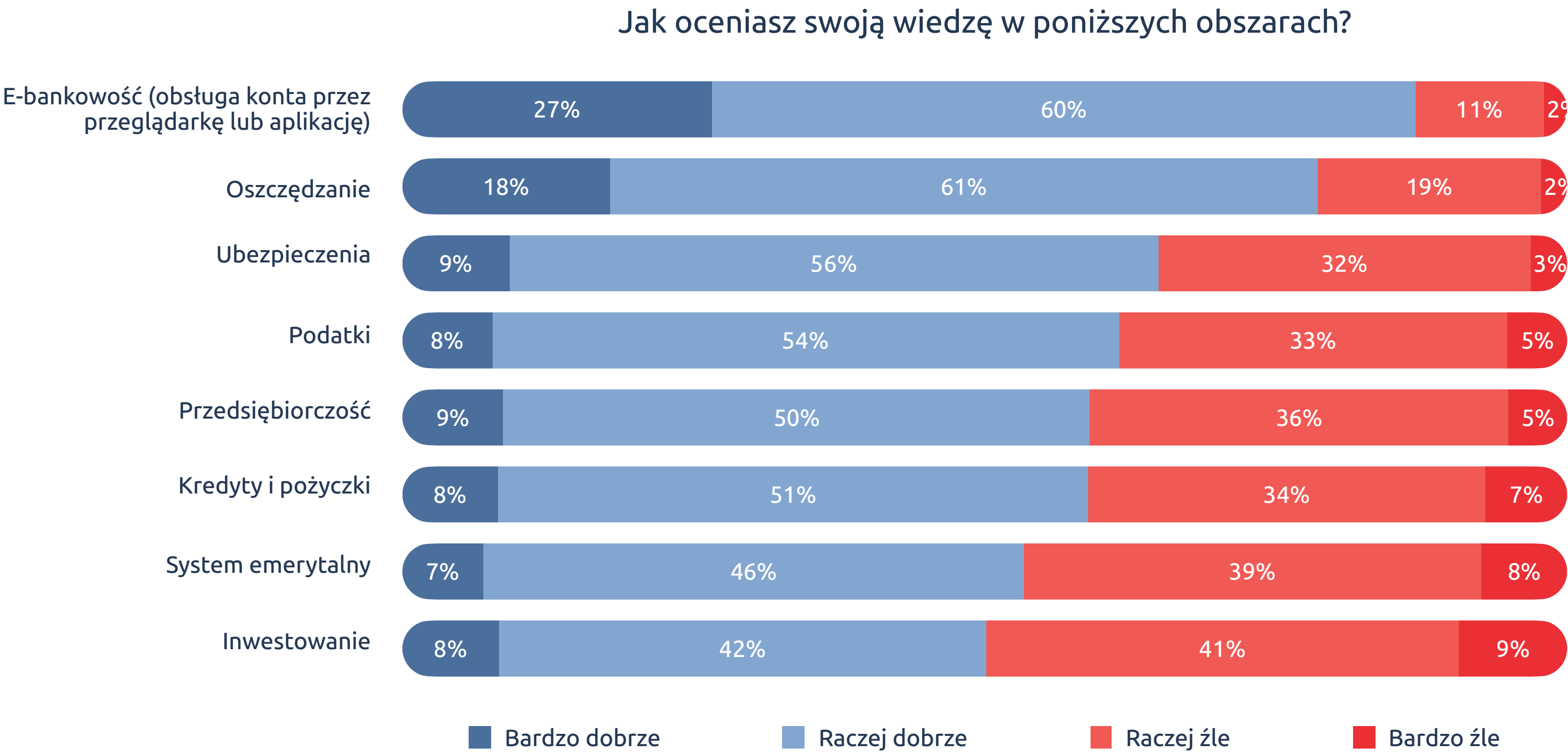
Zgodnie z opiniami rodziców edukację finansową dzieci należy rozpocząć u dzieci, które mają ukończony 7 rok życia. Najwcześniej powinny być podejmowane tematy związane z mądrym wydawaniem pieniędzy, oszczędzaniem oraz wpływem reklamy i mediów na decyzje finansowe. Inwestowanie postrzegane jest jako zagadnienie, które powinno być wprowadzane najpóźniej - w wieku 11 lat.

Kiedy należy rozpocząć edukację finansową dzieci 2/2

Co ciekawe, im młodsze jest dziecko, którego dotyczyła ankieta, tym niższy jest wiek wskazywany do rozpoczęcia edukowania dzieci na tematy związane z finansami. Rodzice dzieci w wieku 3-6 lat uważają, że rozmowy o mądrym wydawaniu pieniędzy należy rozpocząć jeszcze przed ukończeniem 6 roku życia, natomiast pierwsze rozmowy o inwestowaniu powinny się odbywać po ukończeniu 10 roku życia.

Luka kompetencyjna - samoocena wiedzy finansowej rodziców 1/2

Najwięcej rodziców zadeklarowało, że najlepiej ocenia swoją wiedzę w zakresie e-bankowości i oszczędzania. Najmniej respondentów dobrze ocenia swoją wiedzę w obszarze systemu emerytalnego (53%) oraz inwestowania (50%).

Luka kompetencyjna - samoocena wiedzy finansowej rodziców 2/2

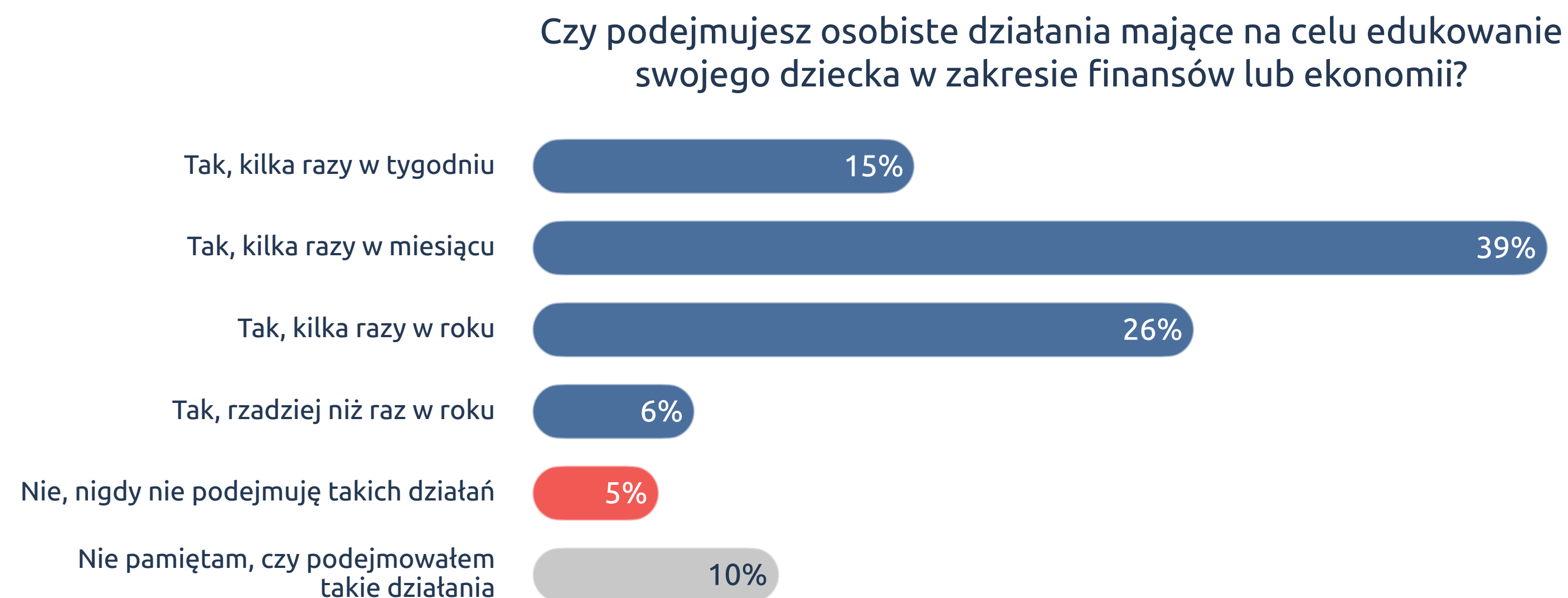

Co ważne, w większości badanych obszarów mężczyźni częściej niż kobiety wysoko oceniają swój poziom wiedzy. Wyjątek stanowiła e-bankowość – odsetek kobiet i mężczyzn oceniających swoją wiedzę w tym zakresie jako raczej dobrą lub bardzo dobrą był taki sam i wyniósł 87%.

Przegląd badania

Cz.2. Działania rodziców

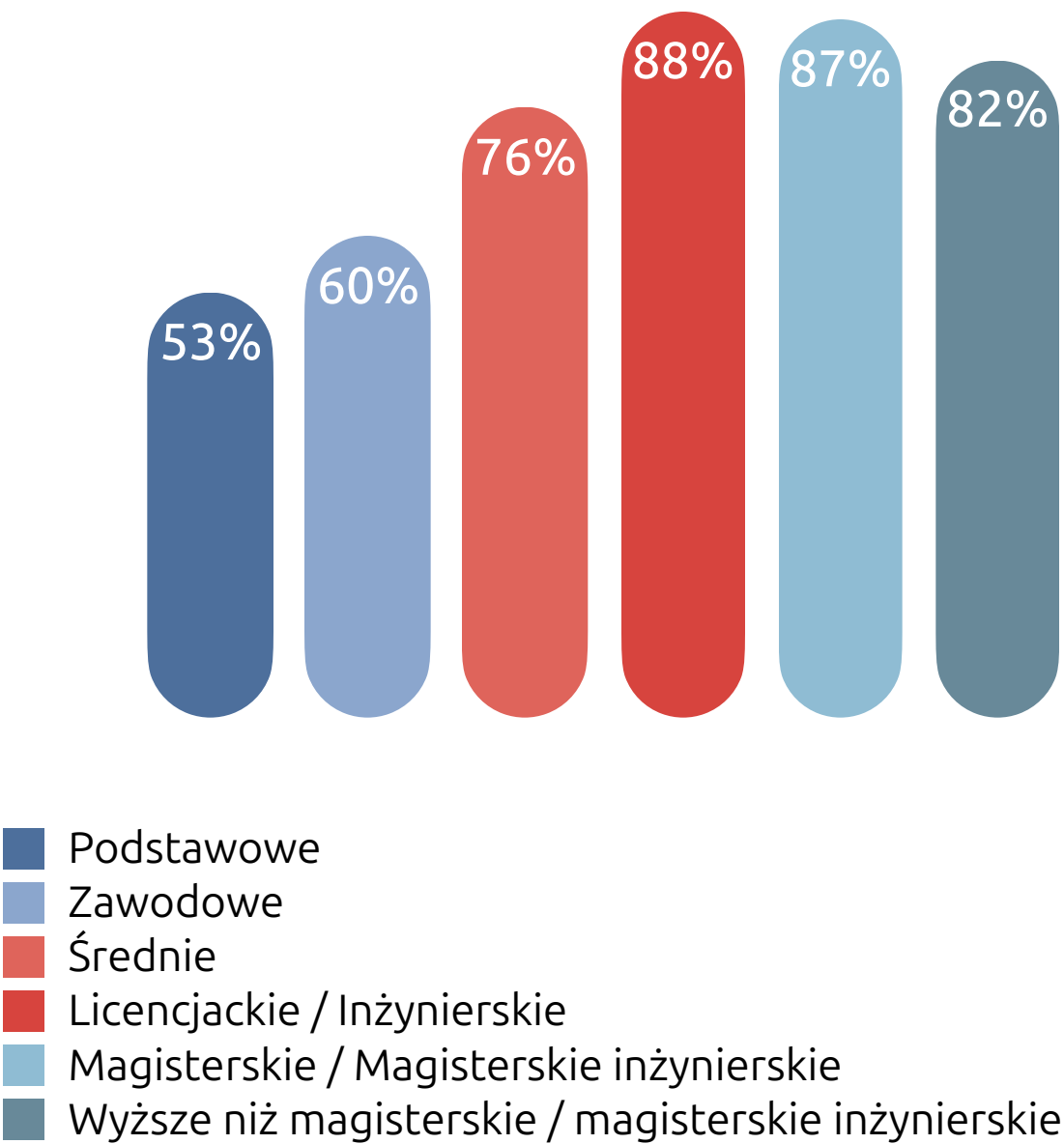
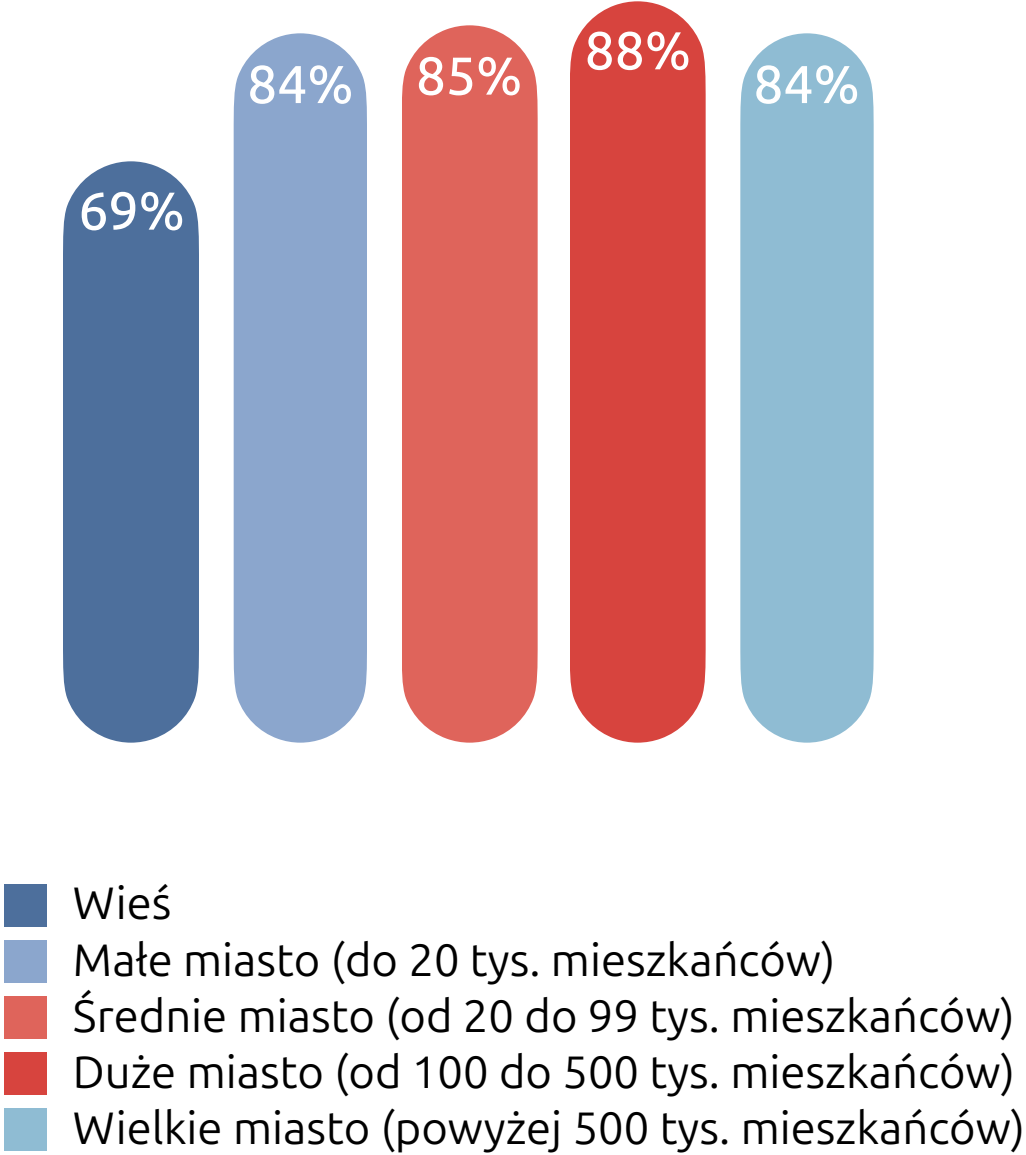
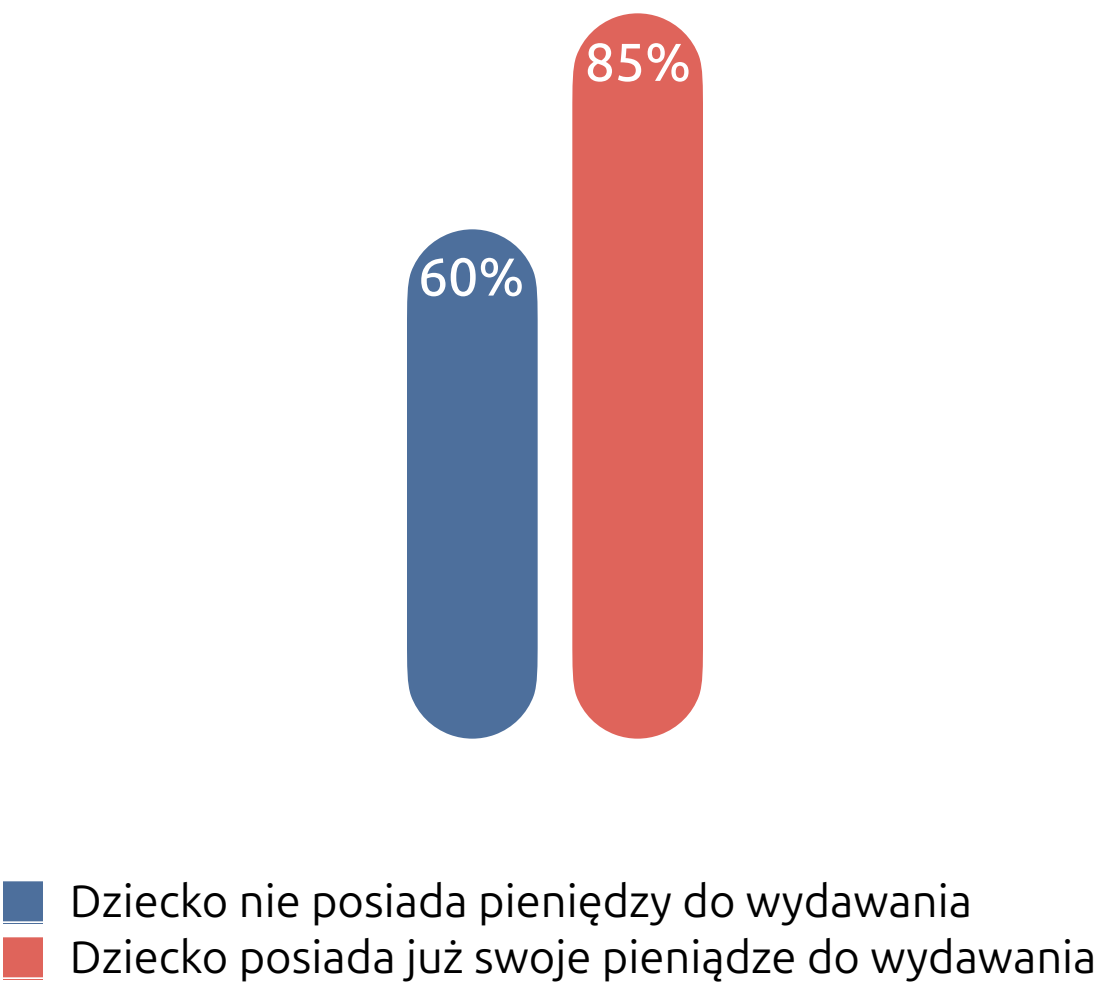
Systematyczność działań 1/2

Pomimo wysokiego poziomu deklarowanego znaczenia edukacji finansowej dzieci, jedynie 15% rodziców podejmuje działania ukierunkowane na ten cel kilka razy w tygodniu. Kolejne 39% badanych robi to kilka razy w miesiącu. Na uwagę zasługuje także fakt, że 15% respondentów nigdy nie podjęło takich działań, bądź też nie pamięta czy je podjęło.

Systematyczność działań 2/2

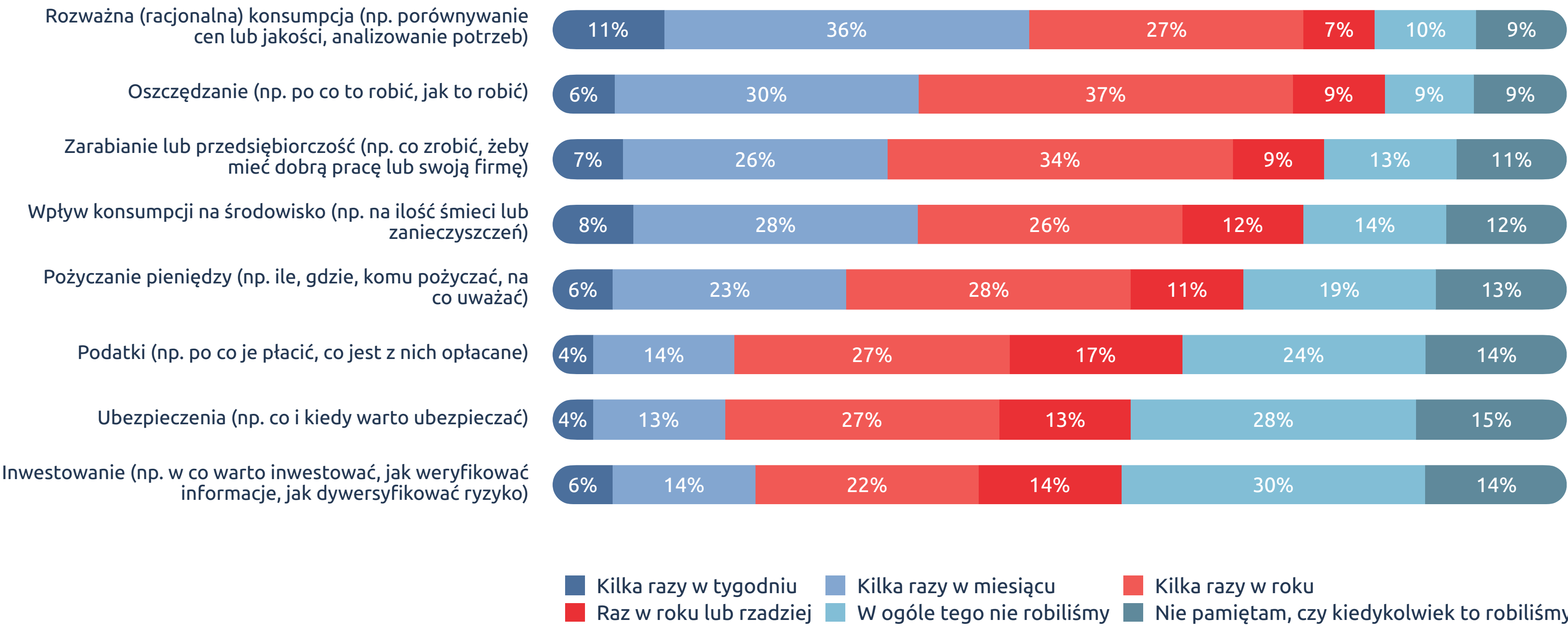
Czy podejmujesz osobiste działania mające na celu edukowanie swojego dziecka w zakresie finansów lub ekonomii?
Kilka razy w roku lub częściej

Częstotliwość podejmowania celowych działań edukacyjnych jest wyższa wśród rodziców dzieci posiadających już pieniądze, którymi mogą dysponować. W tej grupie 85% rodziców podejmuje takie działania co najmniej kilka razy w roku, podczas gdy wśród rodziców dzieci nieposiadających jeszcze własnych pieniędzy odsetek ten wyniósł 60%. Działania w zakresie edukacji finansowej częściej podejmują osoby z wykształceniem wyższym niż średnie. Najniższy odsetek osób deklarujących takie działania odnotowano wśród rodziców zamieszkujących wieś.

Najczęściej podejmowane tematy rozmów 1/6

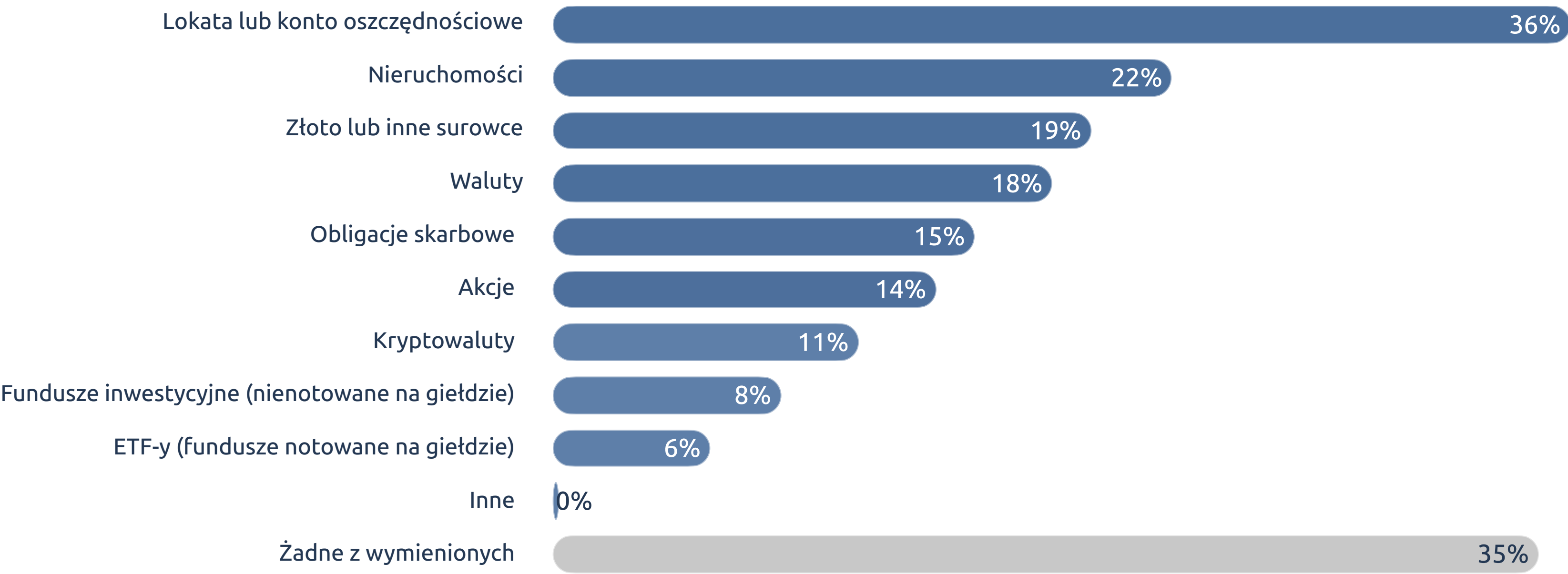
Jak często rozmawiacie z dzieckiem o poniższych tematach?

W rozmowach z dziećmi rodzice najczęściej poruszają tematy dotyczące rozważnej konsumpcji (11% ankietowanych robi to kilka razy w tygodniu, a 36% - kilka razy w miesiącu). Znacznie rzadziej poruszane są trudniejsze, bardziej złożone zagadnienia. Tylko 20% rodziców podejmuje rozmowy dotyczące inwestowania nie rzadziej niż kilka razy w miesiącu. W przypadku podatków odsetek ten wyniósł 18%, a w przypadku ubezpieczeń - 17%.

Najczęściej podejmowane tematy rozmów 2/6

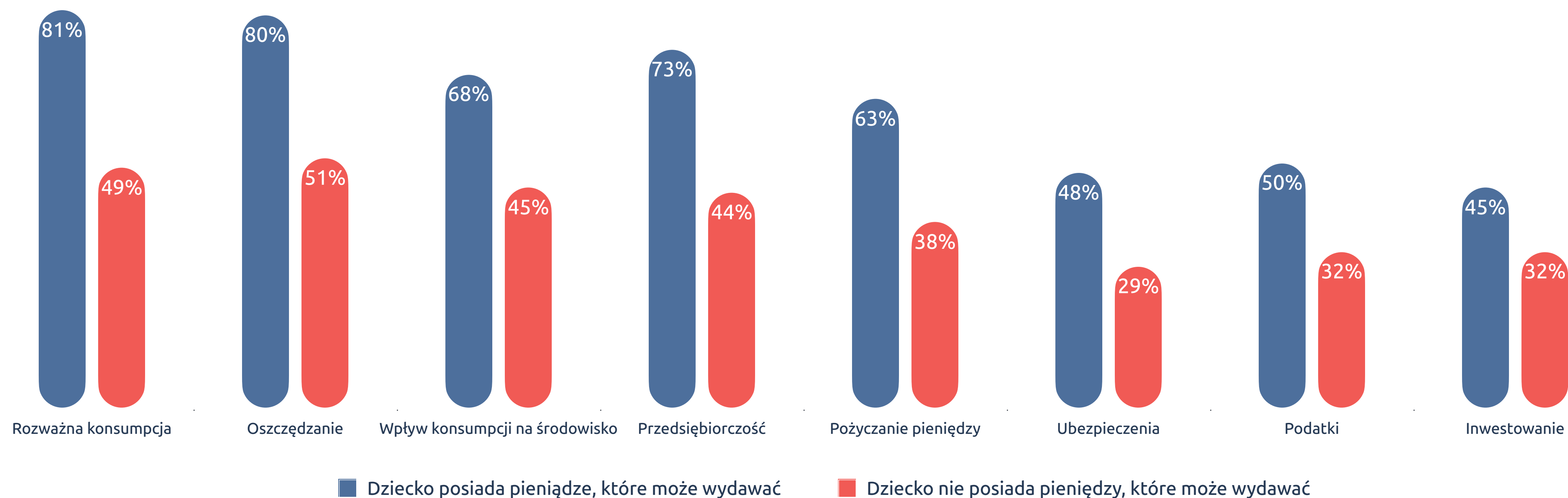
O jakich formach inwestowania lub oszczędzania rozmawiałeś do tej pory z dzieckiem?

Warto także podkreślić, że tylko 14% badanych rozmawiało dotychczas z dziećmi na temat funduszy inwestycyjnych lub ETF-ów.

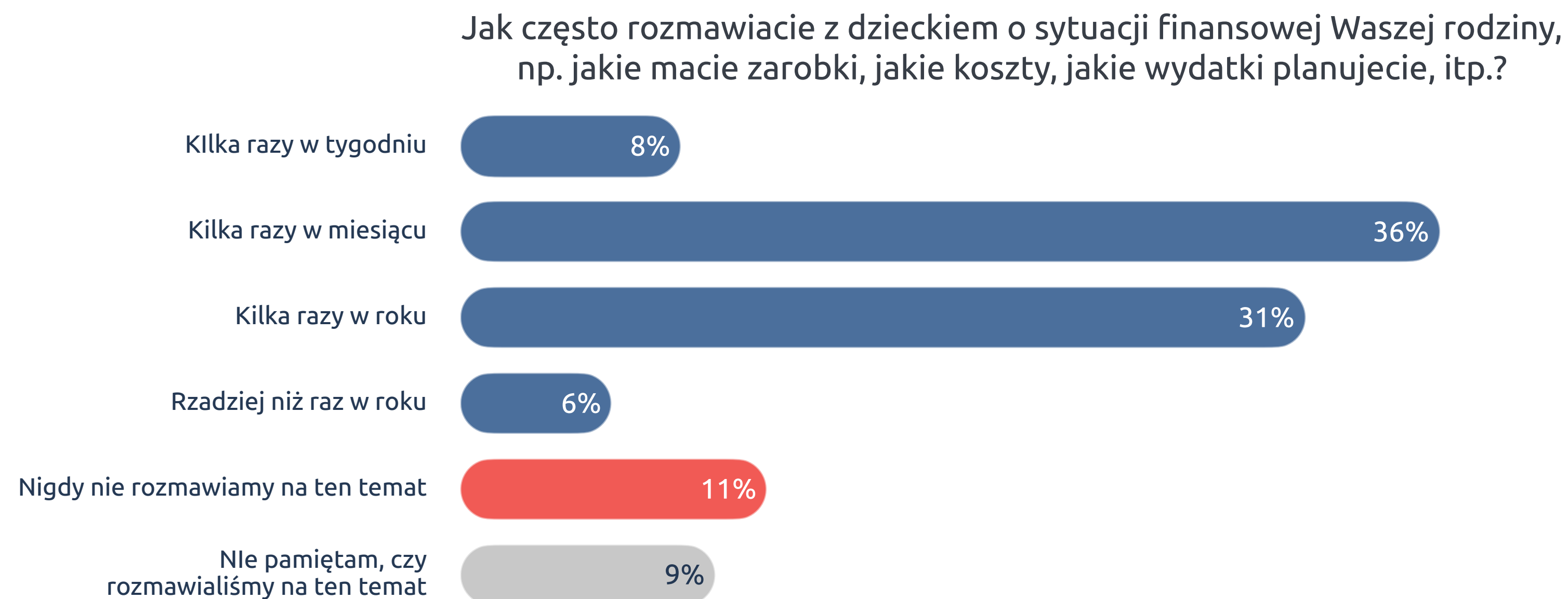
Najczęściej podejmowane tematy rozmów 3/6

Jak często rozmawiacie z dzieckiem o poniższych tematach?

Rodzice dzieci dysponujących już własnymi pieniędzmi zdecydowanie częściej niż pozostali deklarują prowadzenie rozmów dotyczących finansów. W tej grupie najczęściej poruszonymi tematami, omawianymi kilka razy w tygodniu, były rozważna (racjonalna) konsumpcja oraz oszczędzanie.

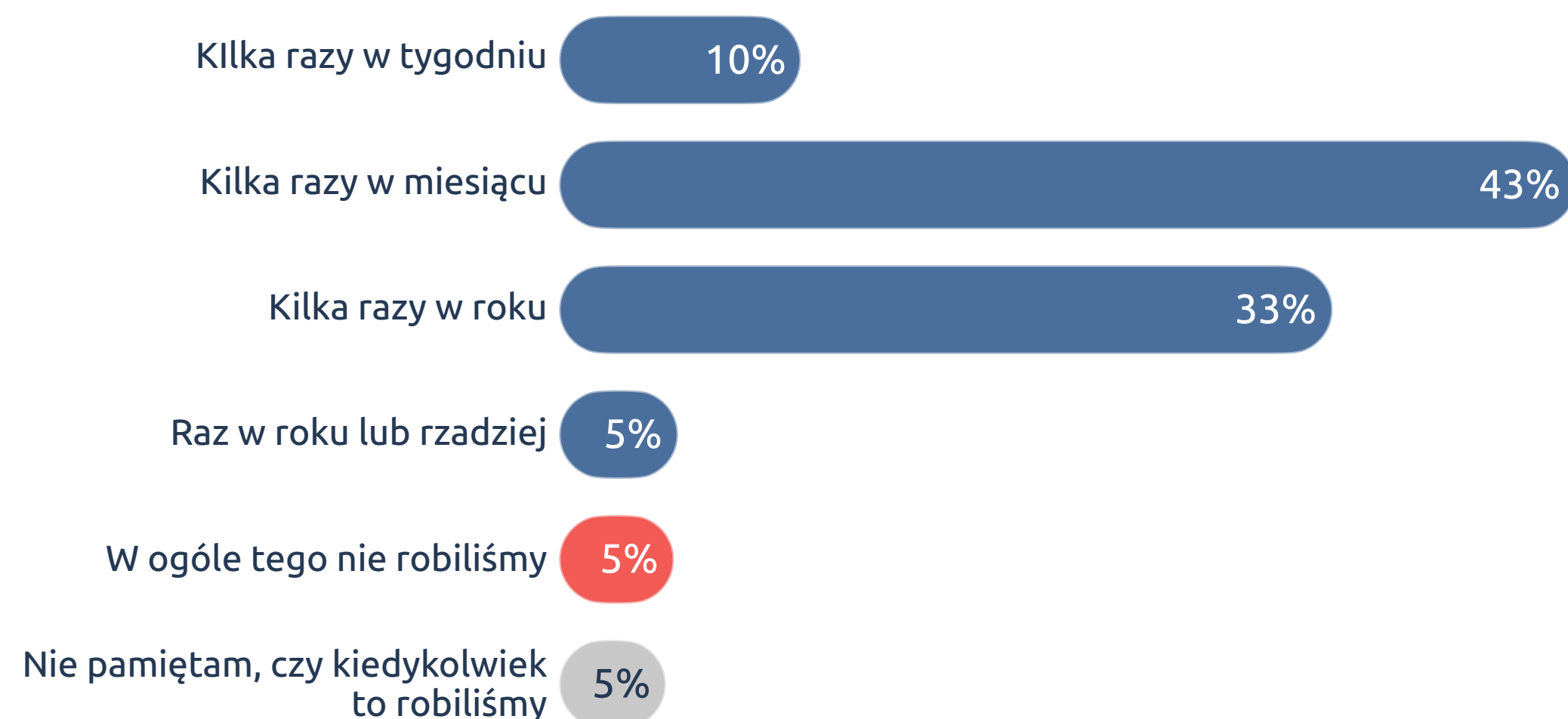
Najczęściej podejmowane tematy rozmów 4/6

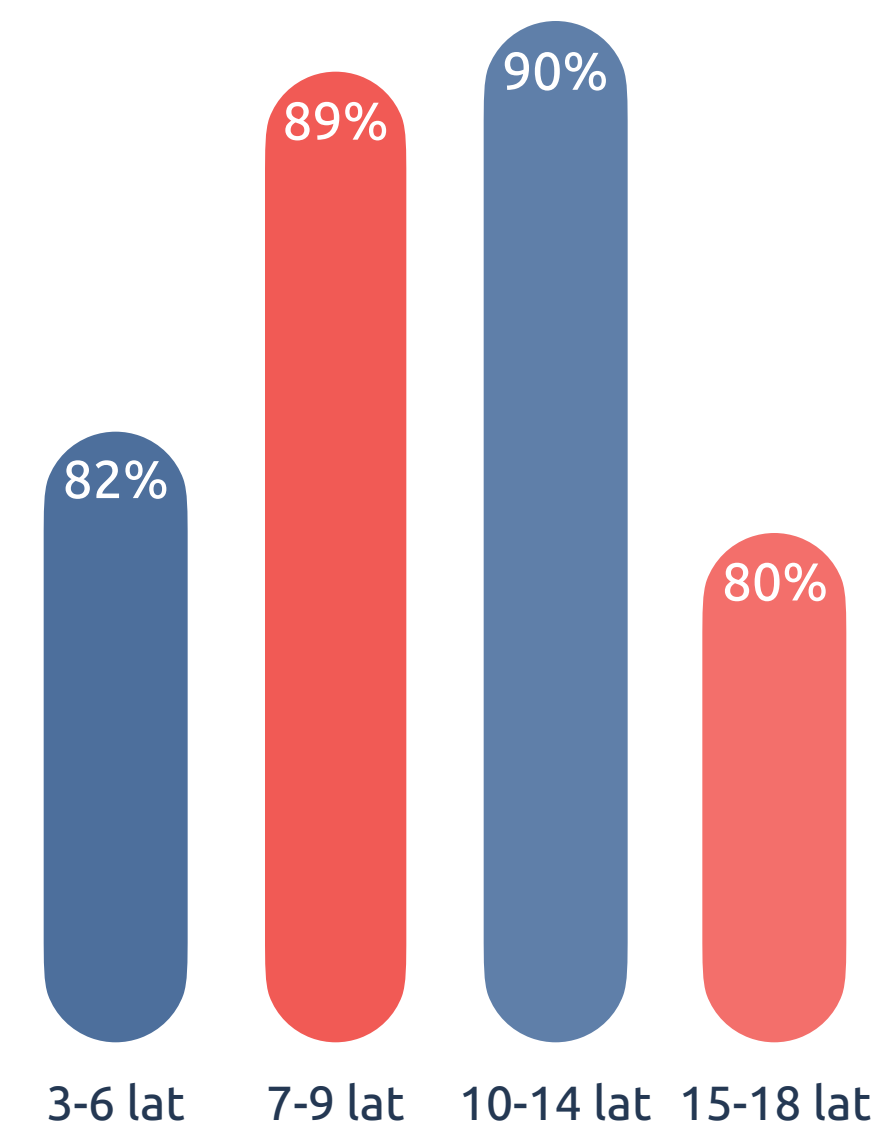
44% rodziców deklaruje, że co najmniej kilka razy w miesiącu prowadzi z dzieckiem rozmowy na temat sytuacji finansowej rodziny.

Najczęściej podejmowane tematy rozmów 5/6

Jak często omawiasz z dzieckiem jego wydatki?

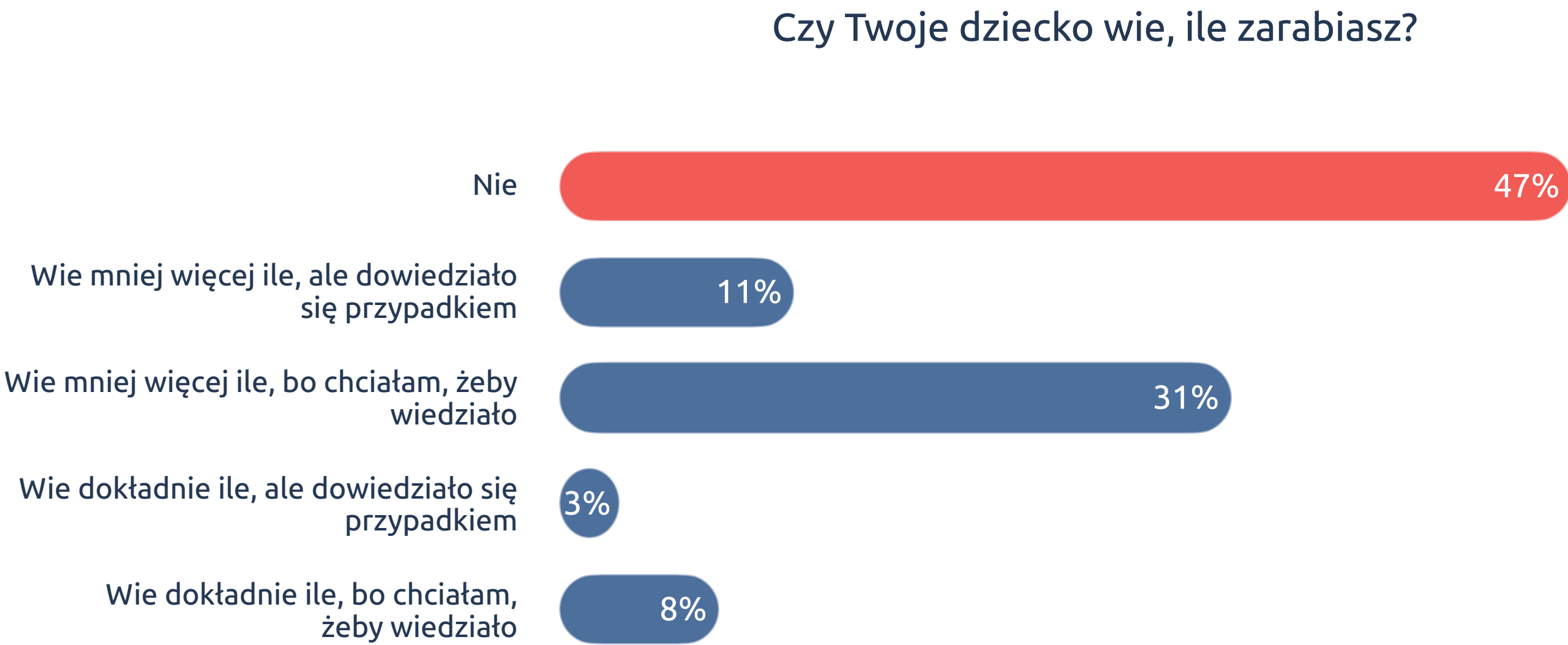

Jak często omawiasz z dzieckiem jego wydatki? Kilka razy w roku lub częściej

Tylko 10% rodziców omawia wydatki dziecka kilka razy w tygodniu. Największy odsetek rodziców wskazuje, że rozmowy z dzieckiem dotyczące jego wydatków prowadzone są kilka razy w miesiącu lub kilka razy w roku. Rozmowy o wydatkach najczęściej prowadzone są z dziećmi w wieku 10-14 lat oraz 7-9 lat.

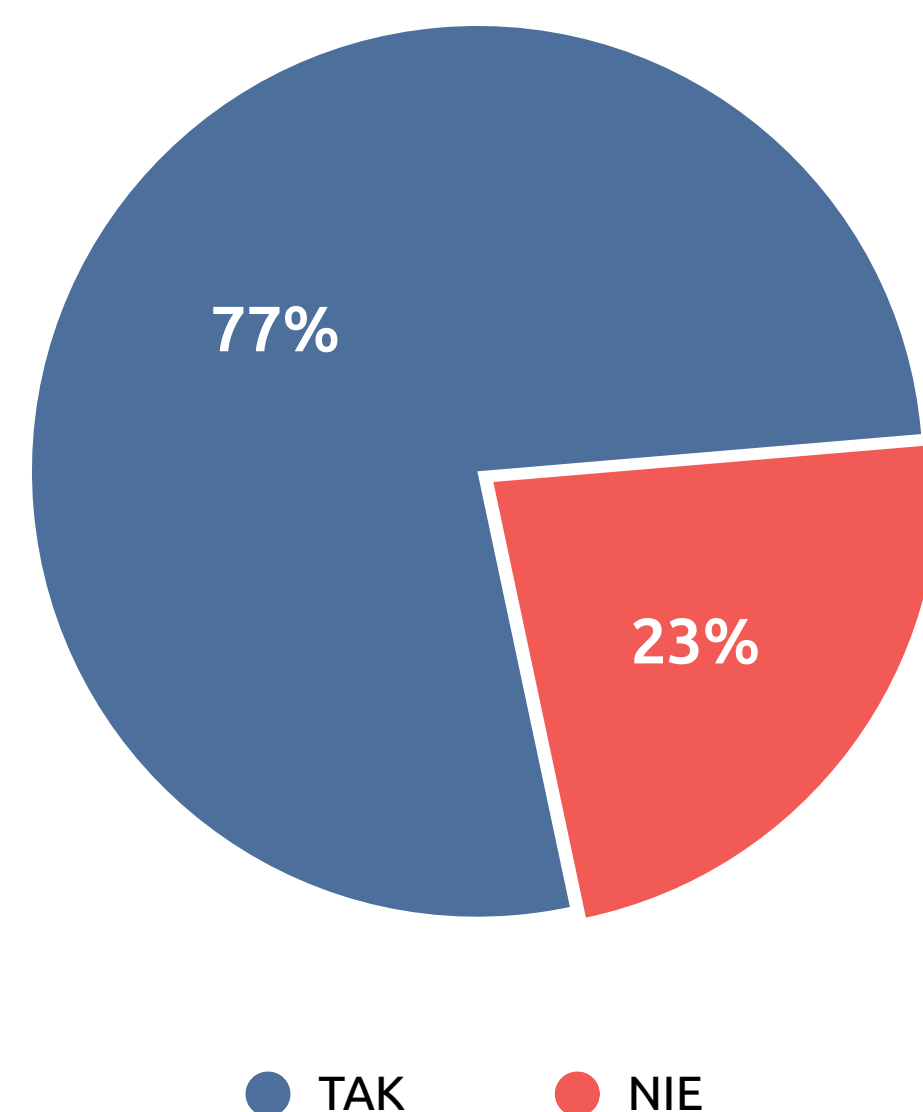
Najczęściej podejmowane tematy rozmów 6/6

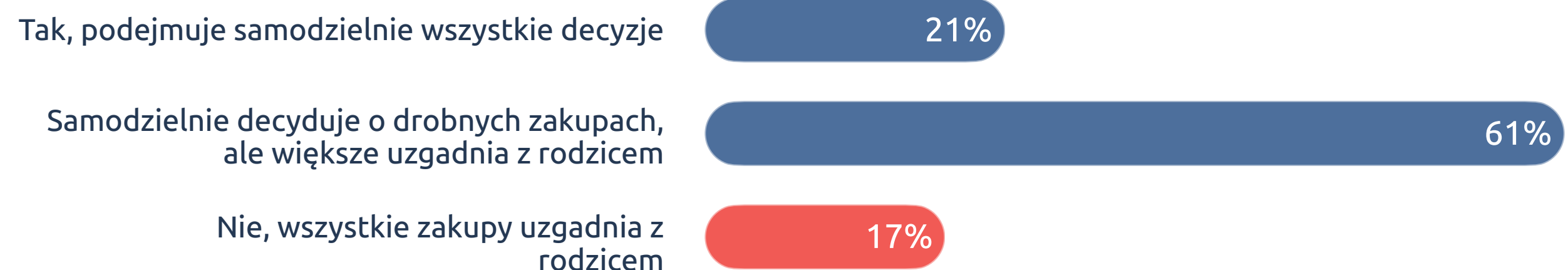
Aż 47% ankietowanych wskazało, że dziecko nie zna wysokości zarobków rodziców. Tylko 8% rodziców celowo poinformowało dziecko o wysokości swoich zarobków.

Edukacja przez doświadczenie - udział dzieci w codziennych decyzjach 1/8

Czy Twoje dziecko posiada już swoje pieniądze, które może wydawać?

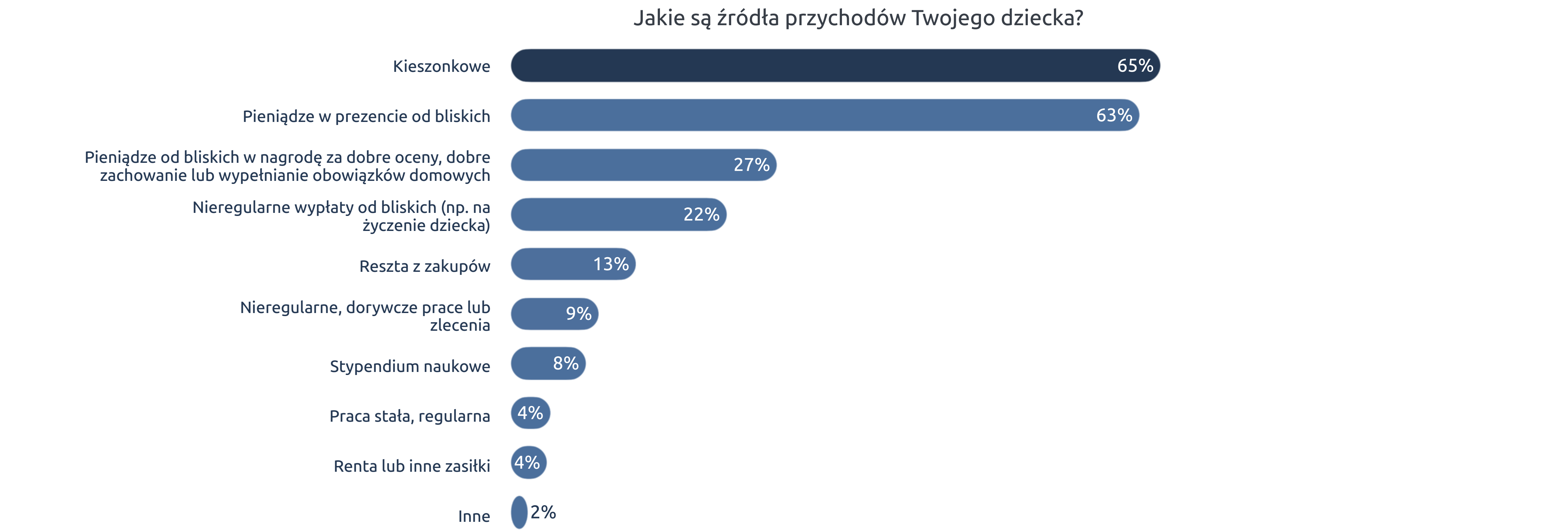

Czy Twoje dziecko może samodzielnie decydować, na co wydaje swoje pieniądze?

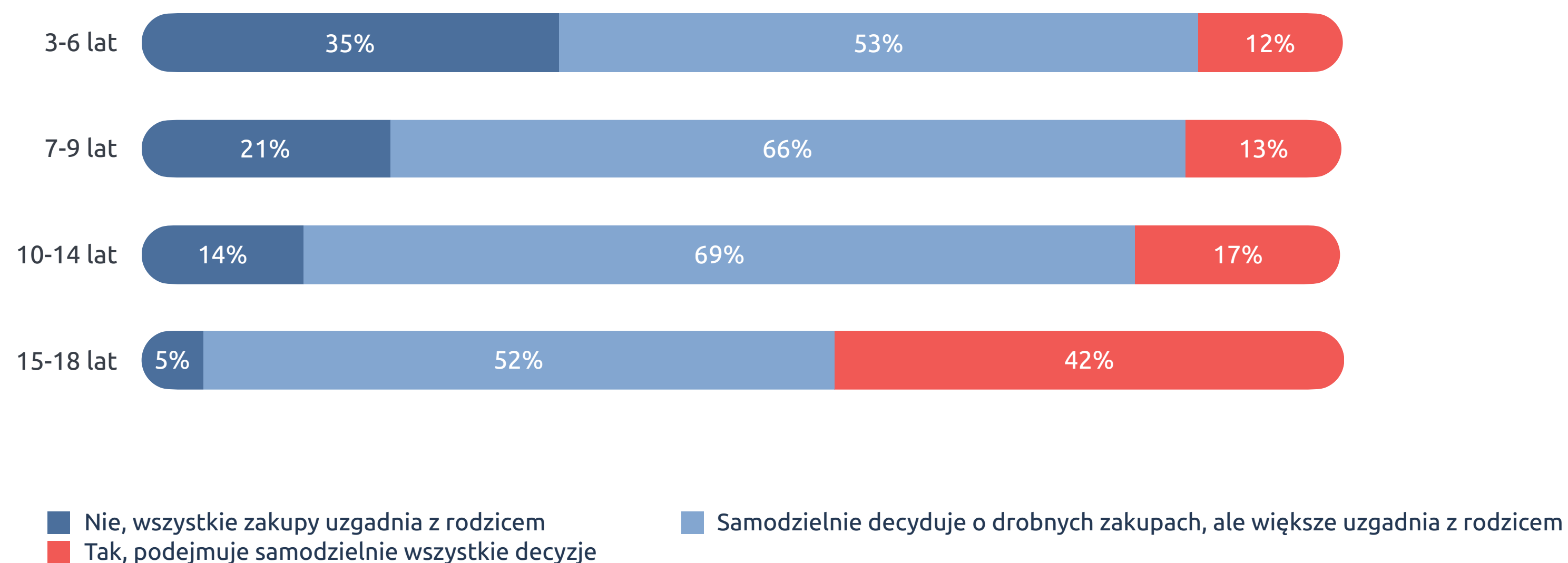
Zgodnie z wynikami badania 77% dzieci posiada własne pieniądze, których główne źródła stanowią kieszonkowe oraz pieniądze otrzymywane w prezencie od bliskich. W grupie tej w większości (61%) dzieci samodzielnie podejmuje decyzje o drobnych zakupach, jednak większe wydatki uzgadniane są z rodzicem.

Edukacja przez doświadczenie - udział dzieci w codziennych decyzjach 2/8

Edukacja przez doświadczenie - udział dzieci w codziennych decyzjach 3/8

Czy Twoje dziecko może samodzielnie decydować, na co wydaje swoje pieniądze?

W pełni samodzielne decyzje podejmują najczęściej najstarsze dzieci (42%). Im młodsze jest dziecko, tym częściej rodzice wymagają wspólnego uzgadniania wszystkich wydatków.

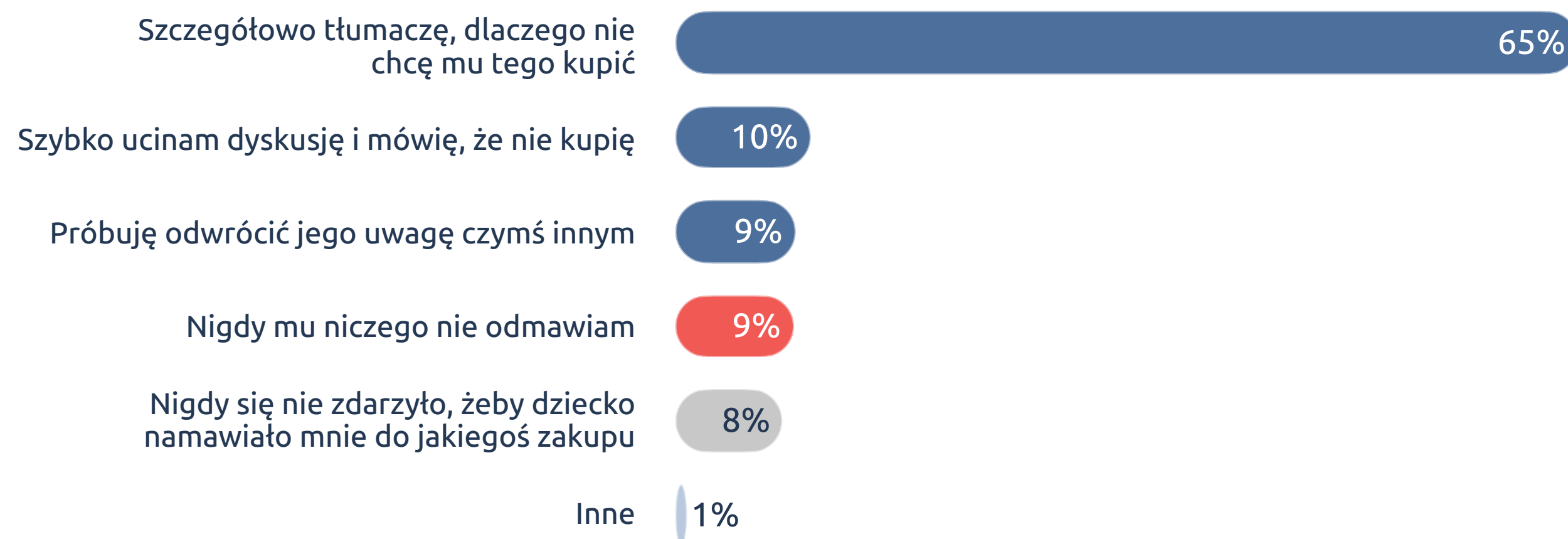
Edukacja przez doświadczenie - udział dzieci w codziennych decyzjach 4/8

Najczęściej rodzice pozwalają dzieciom samodzielnie wybierać produkty w sklepach stacjonarnych i internetowych oraz skanować produkty przy kasie. Najrzadziej zaś dzieci angażowane są w wykonanie płatności w sklepach internetowych.

Edukacja przez doświadczenie - udział dzieci w codziennych decyzjach 5/8

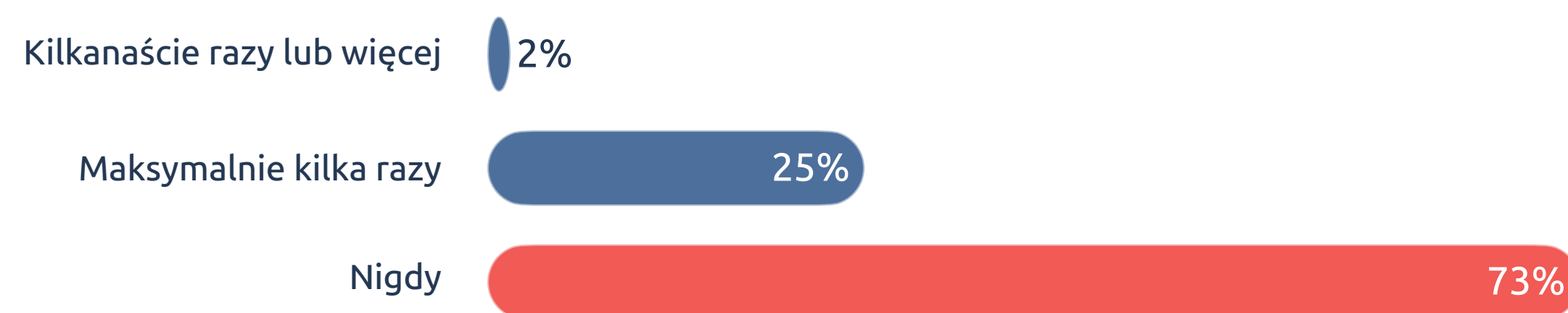
Co najczęściej robisz, gdy odmawiasz dziecku jakiegoś zakupu?

Aż 65% rodziców szczegółowo wyjaśnia dziecku powód odmowy zakupu, przy czym częściej takiej odpowiedzi udzieliły kobiety (69% vs. 60% u mężczyzn).

Edukacja przez doświadczenie - udział dzieci w codziennych decyzjach 6/8

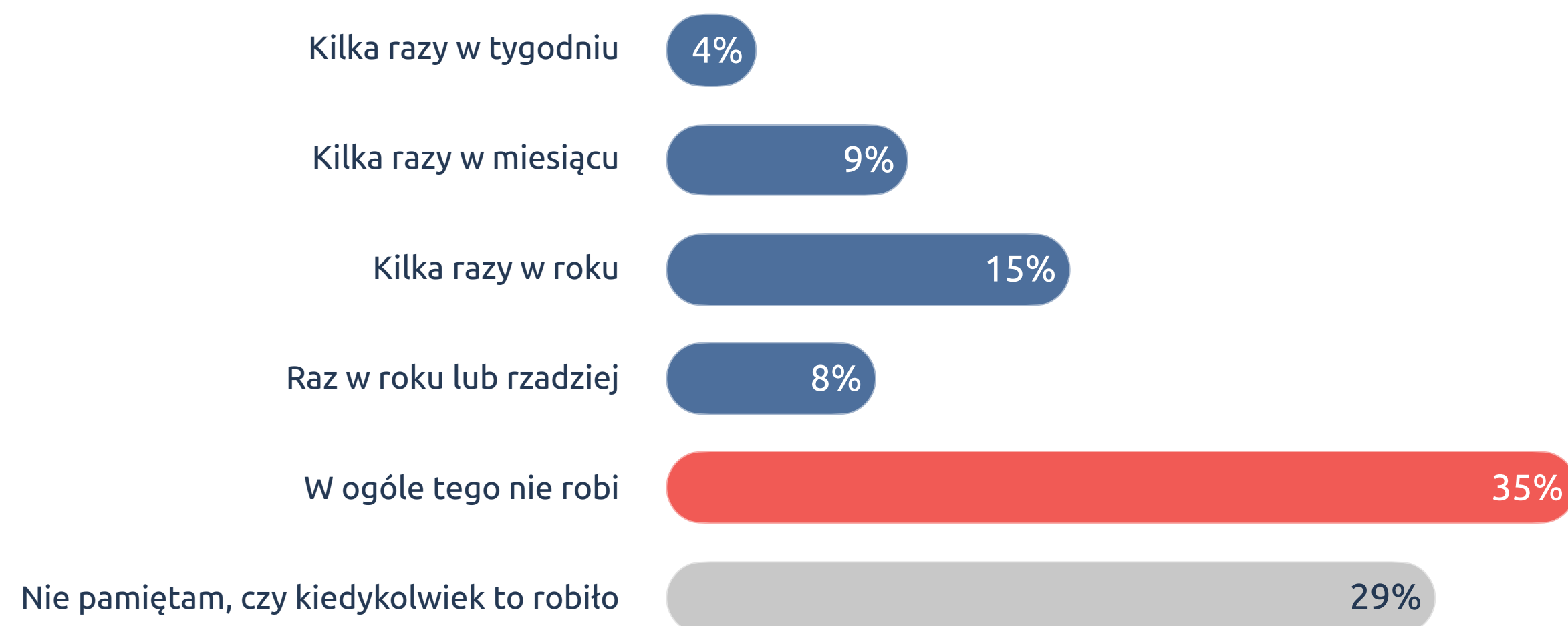
Czy Twoje dziecko uczestniczyło w pozaszkolnych kursach, webinarach lub spotkaniach o tematyce finansowej?

Pozaszkolne formy edukacji finansowej są wykorzystywane rzadko - 73% rodziców deklaruje, że ich dziecko nigdy nie korzystało z takiej oferty.

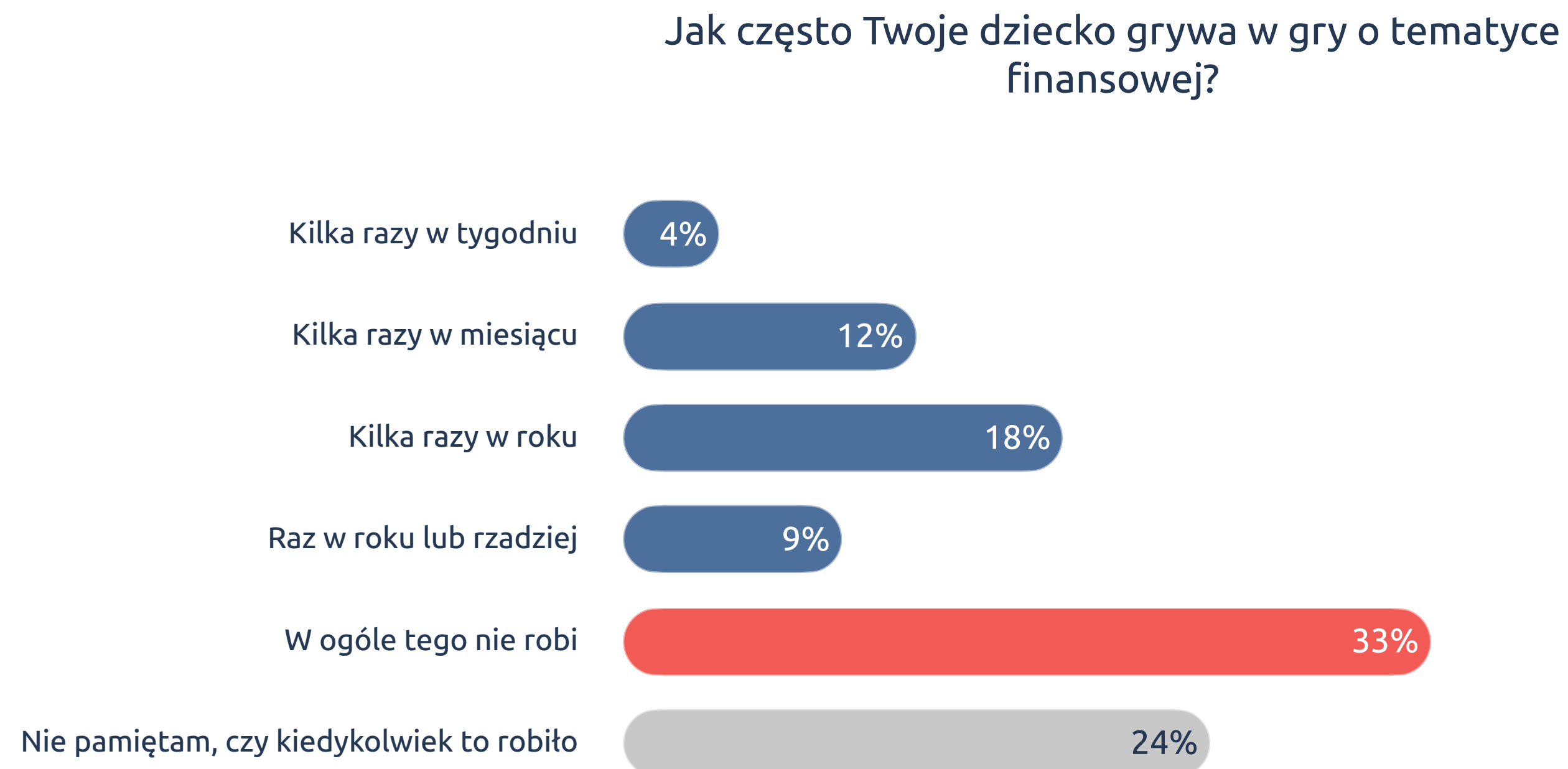
Edukacja przez doświadczenie - udział dzieci w codziennych decyzjach 7/8

Jak często Twoje dziecko czyta lub słucha książek o tematyce finansowej?

Czytanie lub słuchanie książek o tematyce finansowej nie jest powszechną formą edukacji finansowej dzieci. Regularny kontakt dzieci z takimi treściami deklaruje niewielka część rodziców - co najmniej kilka razy w miesiącu robi to tylko 13%. Największa grupa rodziców wskazuje, że dziecko w ogóle nie czyta ani nie słucha takich książek. Wysoki odsetek odpowiedzi „nie pamiętam” może sugerować, że tego typu aktywność nie jest postrzegana jako istotny element edukacji finansowej.

Edukacja przez doświadczenie - udział dzieci w codziennych decyzjach 8/8

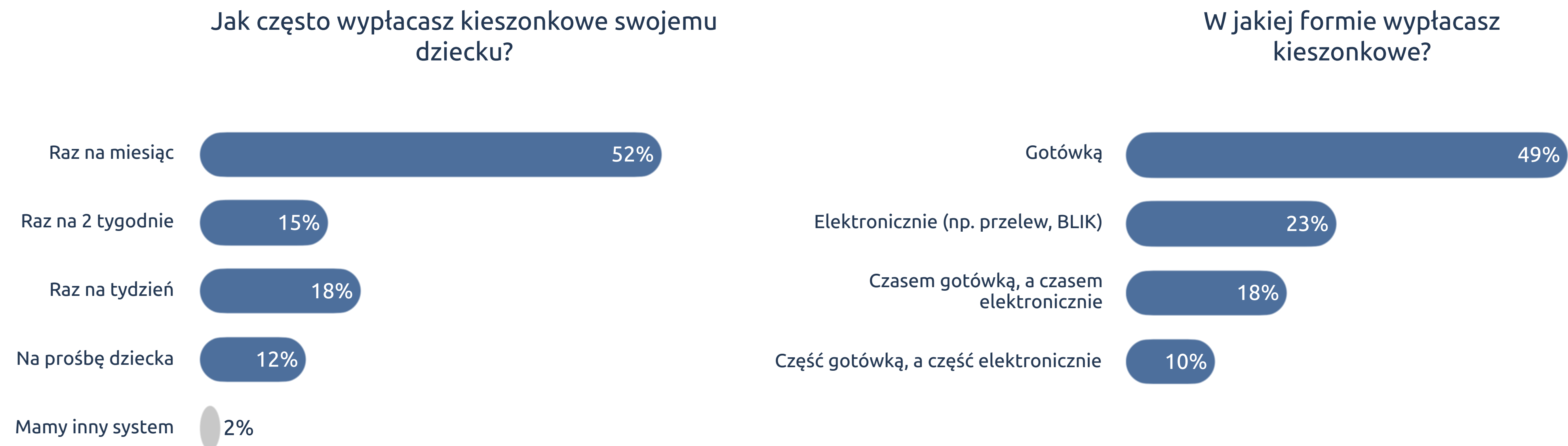

Podobnie jak w przypadku książek o tematyce finansowej, rodzice rzadko wykorzystują gry o takiej tematyce jako codzienny element edukacji finansowej dzieci. Tylko 16% dzieci gra w takie gry co najmniej raz w miesiącu, podczas gdy 33% w ogóle tego nie robi.

Przegląd badania

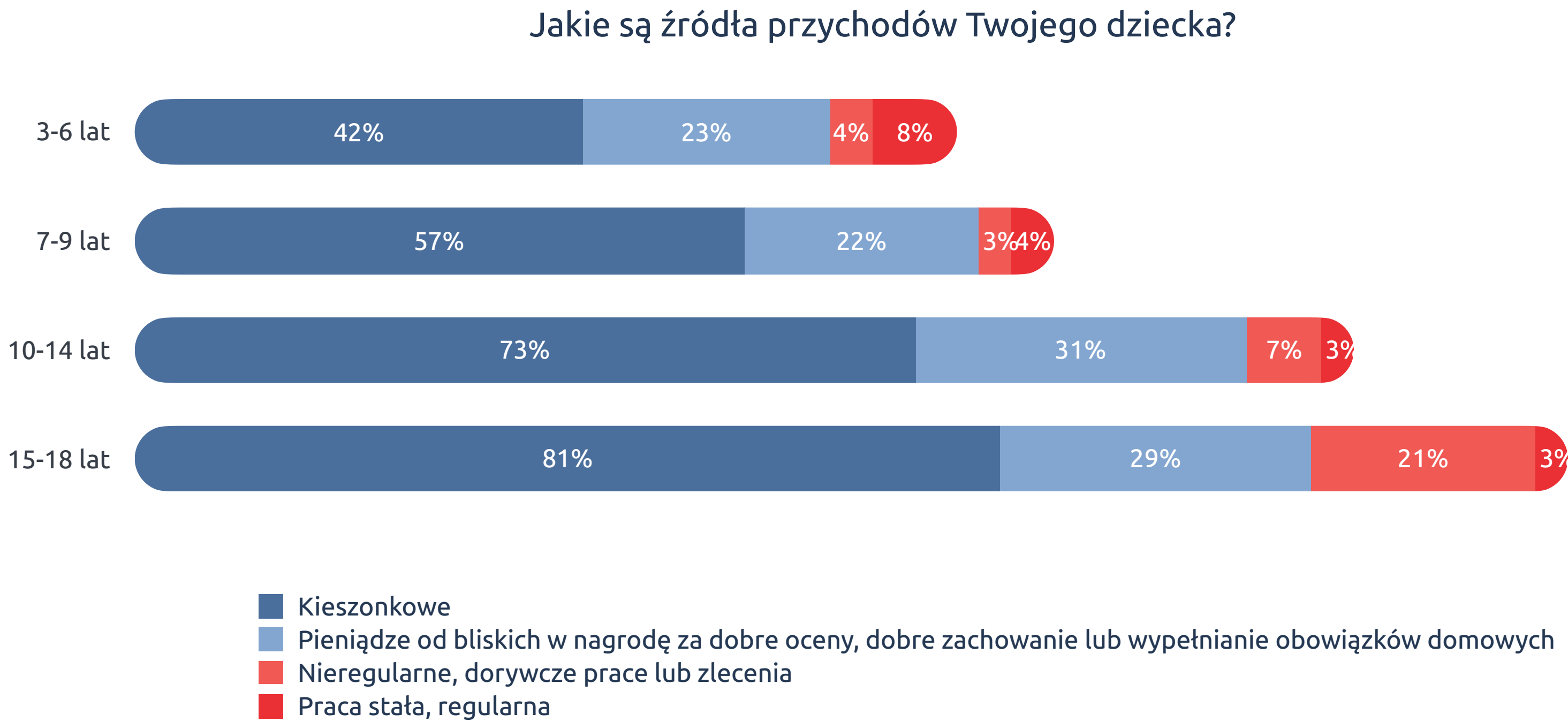
Cz.3. Kieszonkowe

Zasady wypłacania kieszonkowego 1/7

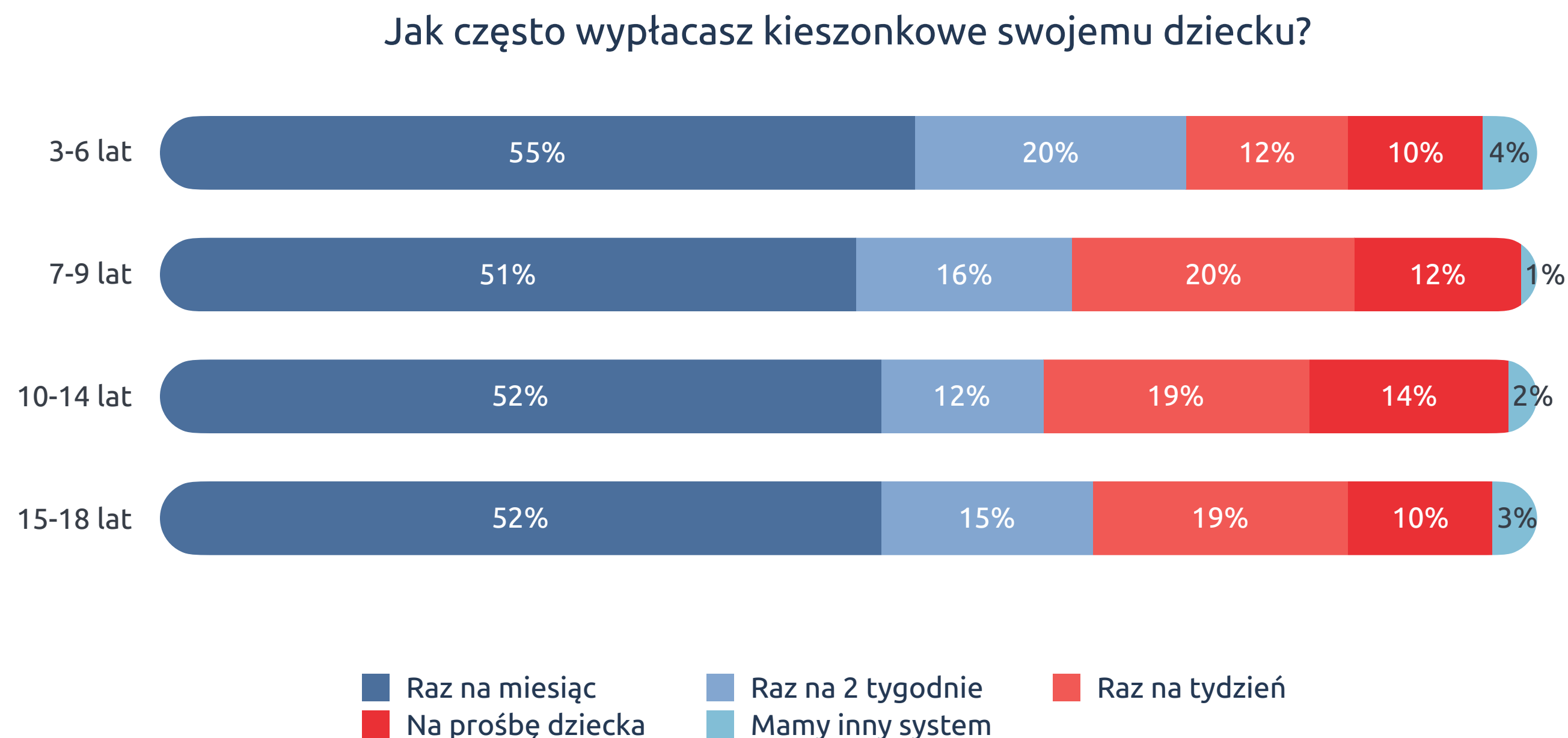
Spośród 615 dzieci posiadających już własne pieniądze, 403 otrzymuje kieszonkowe. Większość rodziców wypłaca je regularnie (85%), przy czym aż 52% robi to raz w miesiącu. Niemal połowa rodziców przekazuje kieszonkowe wyłącznie w gotówce, podczas gdy 23% wypłaca je zawsze w formie elektronicznej, wykorzystując przelew lub BLIK.

Zasady wypłacania kieszonkowego 2/7

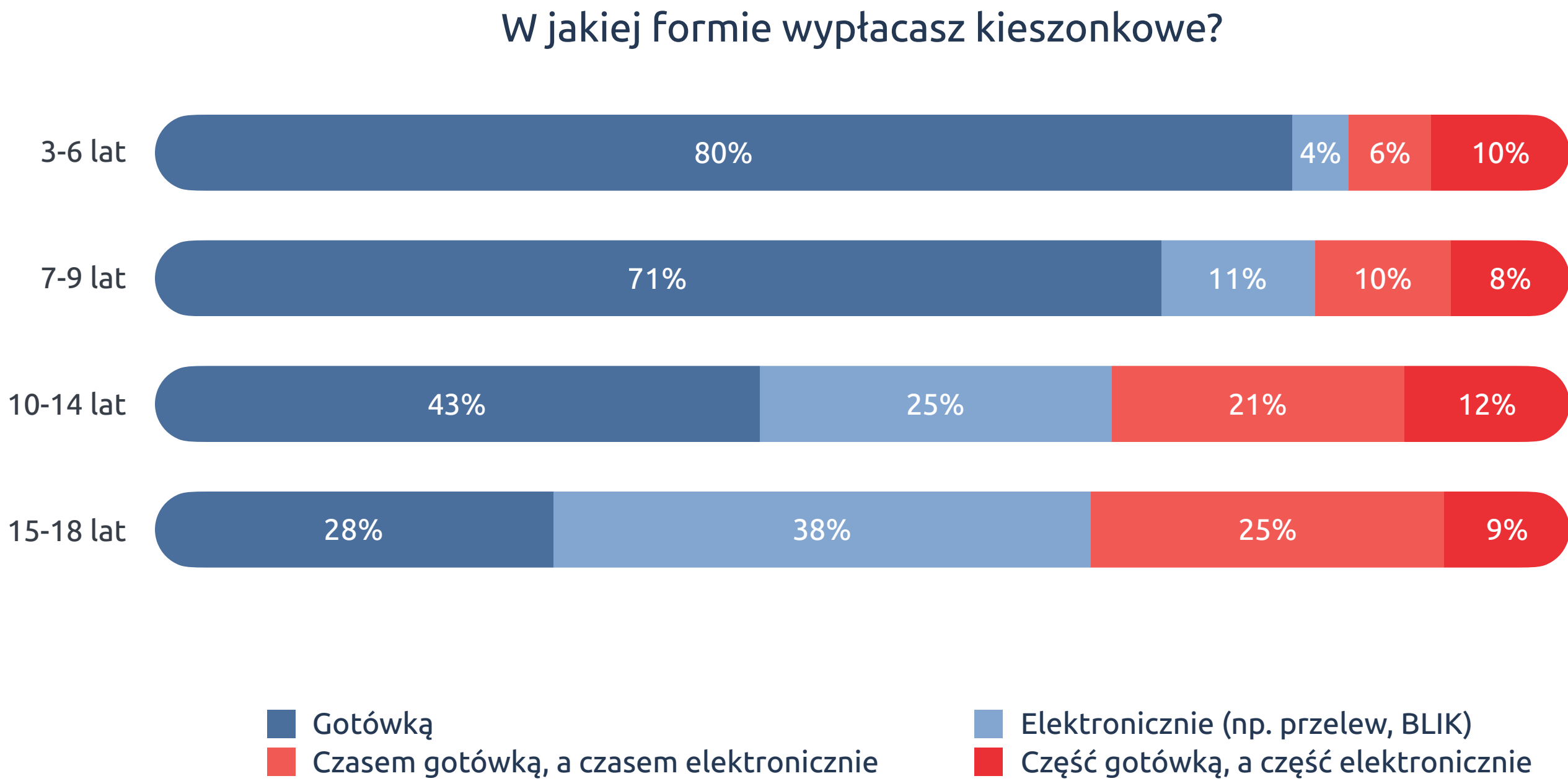
Posiadanie kieszonkowego różnicuje wiek dziecka. Najwięcej dzieci posiadających kieszonkowe należy do najstarszej grupy wiekowej, podczas gdy najmniej odpowiedzi potwierdzających otrzymywanie pieniędzy kieszonkowych odnotowano w grupie dzieci najmłodszych (81% versus 42%).

Zasady wypłacania kieszonkowego 3/7

Częstotliwość wypłacania kieszonkowego jest zbliżona we wszystkich grupach wiekowych, a dominującą praktyką pozostaje wypłata raz w miesiącu. Nie potwierdzono zatem oczekiwanej prawidłowości, zgodnie z którą młodsze dzieci otrzymują kieszonkowe częściej, a starsze rzadziej, co sprzyja nauce zarządzania pieniędzmi.

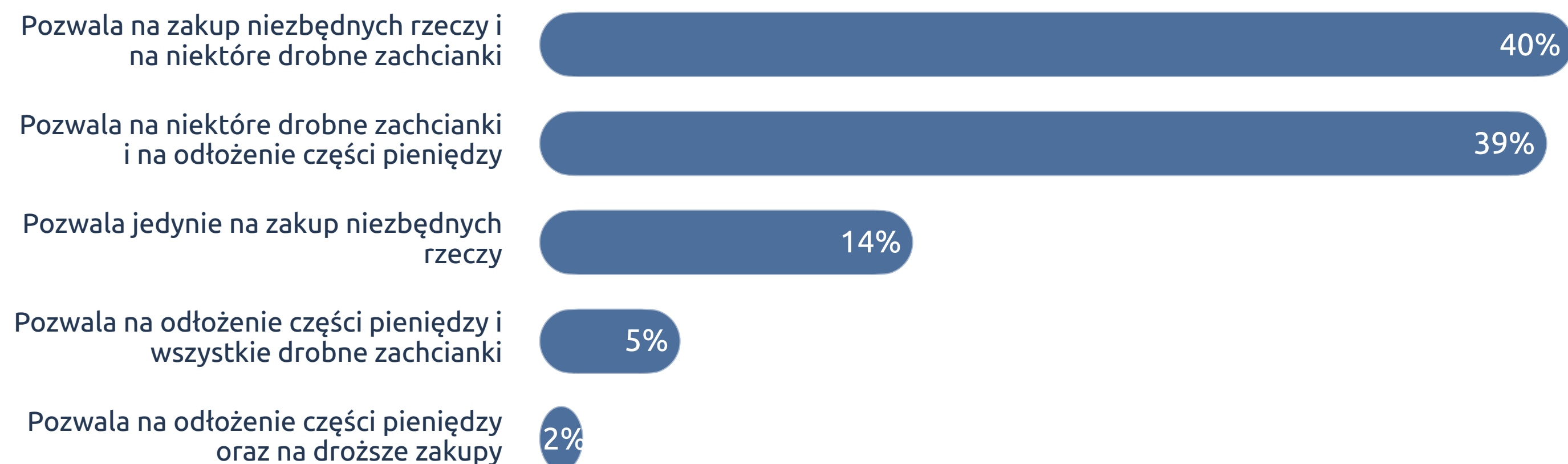
Zasady wypłacania kieszonkowego 4/7

Wiek dziecka wyraźnie różnicuje formę wypłacania kieszonkowego, wskazując na stopniowe przechodzenie od gotówki do bezgotówkowych form przekazywania pieniędzy. Podczas gdy u najmłodszych dzieci wyraźnie dominuje gotówka (80%), wraz z wiekiem rośnie znaczenie wypłat w formie elektronicznej i form mieszanych. W grupie 15-18 lat wypłaty wyłącznie w gotówce stanowią już tylko 28% wszystkich wypłat, a największy udział mają wypłaty wyłącznie elektroniczne (38%).

Zasady wypłacania kieszonkowego 5/7

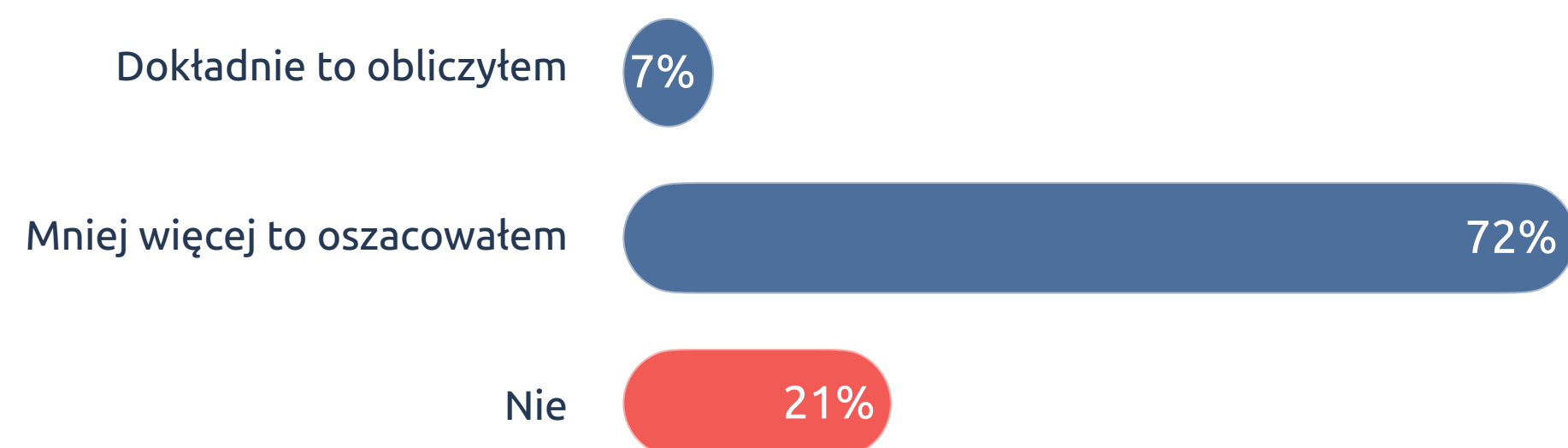
Jak duża jest wysokość kieszonkowego, które otrzymuje Twoje dziecko?

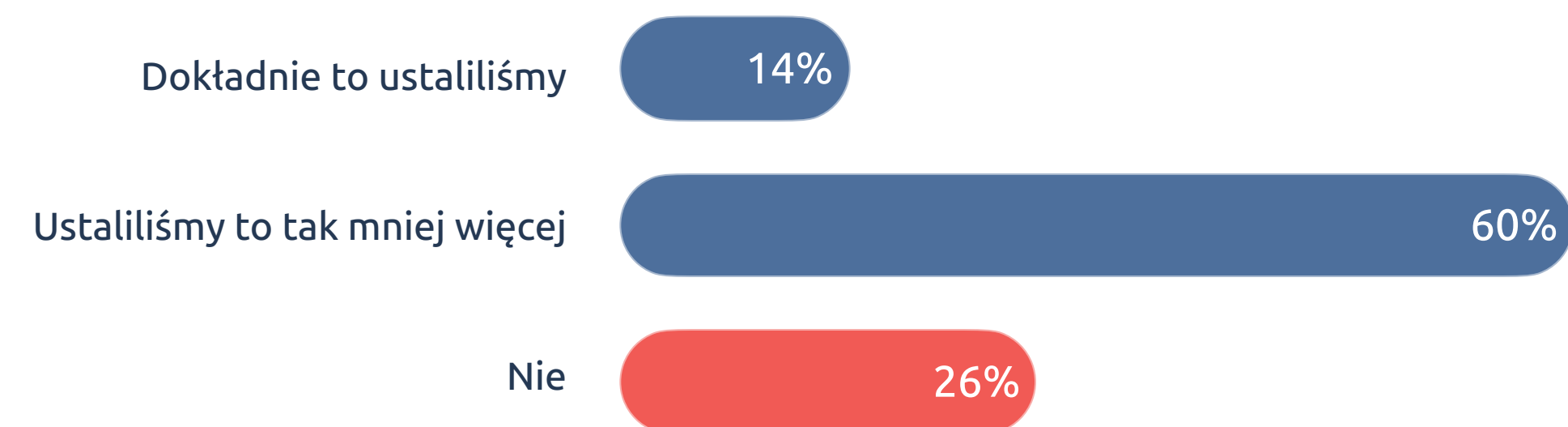
Przeważająca część respondentów zadeklarowała, że wysokość pieniędzy kieszonkowych pozwala na zakup niezbędnych rzeczy i na niektóre drobne zachcianki dziecka. Niewiele mniej rodziców wskazało, że wypłacane kieszonkowe pozwala dziecku zarówno na niektóre drobne zachcianki, jak i na odkładanie części pieniędzy.

Zasady wypłacania kieszonkowego 6/7

Czy przed określeniem wysokości kieszonkowego ustaliłeś jakie potrzeby ma Twoje dziecko?

Czy ustaliliście z dzieckiem, co będzie opłacane z kieszonkowego, a za co będą płacić rodzice?

Tylko 7% rodziców przed określeniem wysokości kieszonkowego dokładnie obliczyło potrzeby dziecka, natomiast 14% precyzyjnie ustaliło, które wydatki dziecko będzie pokrywało z własnych pieniędzy.

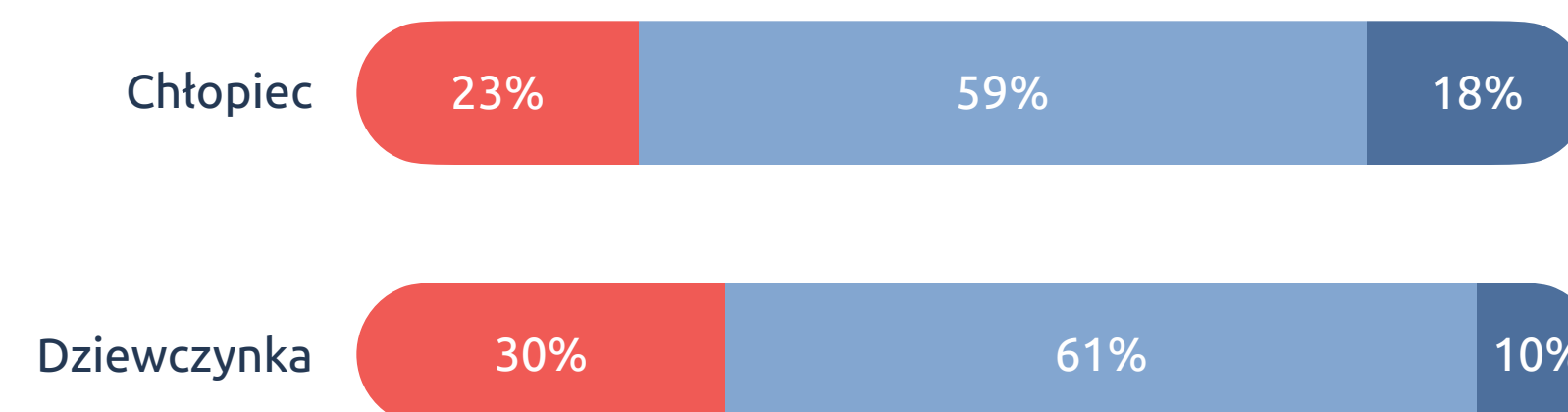
Zasady wypłacania kieszonkowego 7/7

Czy przed określeniem wysokości kieszonkowego ustaliłeś jakie potrzeby ma Twoje dziecko?

■ Nie
■ Mniej więcej to oszacowałem
■ Dokładnie to obliczyłem

Czy ustaliliście z dzieckiem, co będzie opłacane z kieszonkowego, a za co będą płacić rodzice?

■ Nie
■ Ustaliliśmy to tak mniej więcej
■ Dokładnie to ustaliliśmy

Rodzice chłopców częściej deklarowali, że przed ustaleniem wysokości kieszonkowego dokładnie obliczyli potrzeby dziecka oraz precyzyjnie określili, które wydatki będą pokrywane z tych pieniędzy. Dziewczynki częściej otrzymują kieszonkowe pozwalające nie tylko na drobne wydatki, ale również na oszczędzanie i droższe zakupy.

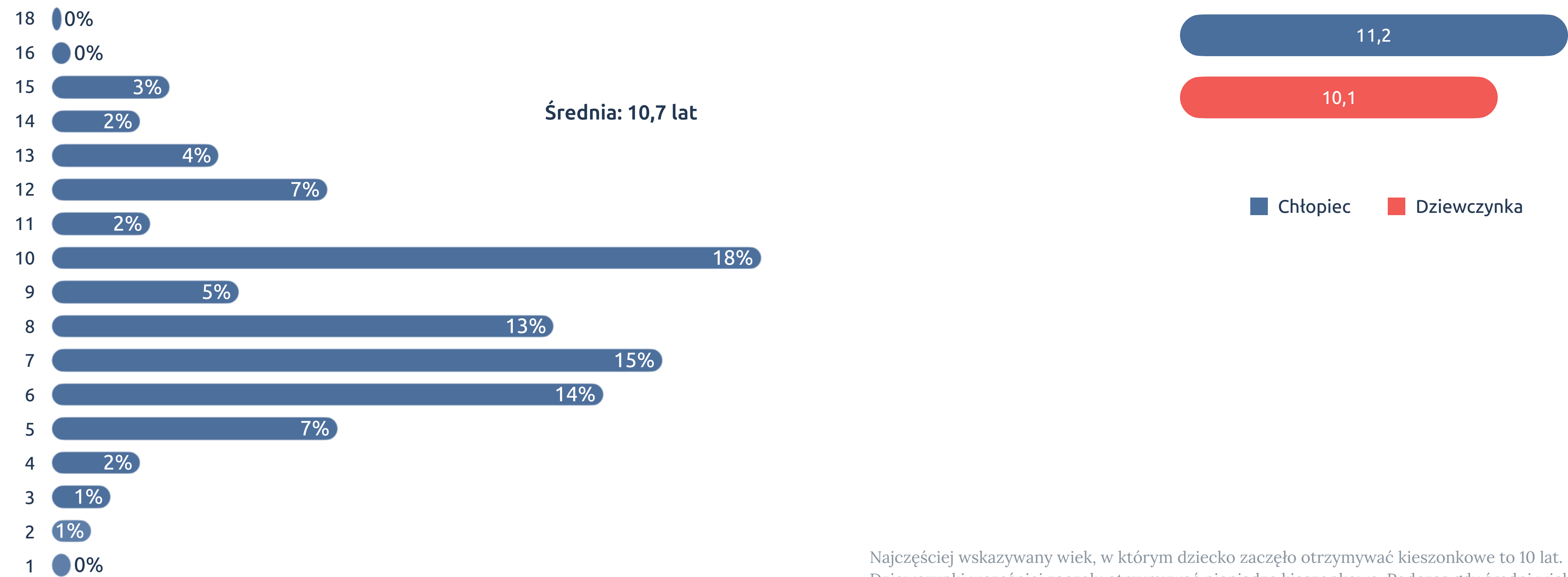
Kieszonkowe jako narzędzie do nauki samodzielności 1/2

Najczęściej wskazywanym powodem dawania dziecku kieszonkowego jest chęć nauczania go samodzielnego dysponowania pieniędzmi. Do pozostałych ważnych celów należą rozwijanie odpowiedzialności, nauka planowania wydatków i oszczędności oraz poznawanie wartości pieniądza. Rodzice wypłacający dziecku kieszonkowe w zamian za właściwe zachowanie oraz za wypełnianie obowiązków szkolnych należą do zdecydowanej mniejszości.

Kieszonkowe jako narzędzie do nauki samodzielności 2/2

Ile lat miało Twoje dziecko, gdy zaczęło otrzymywać kieszonkowe?

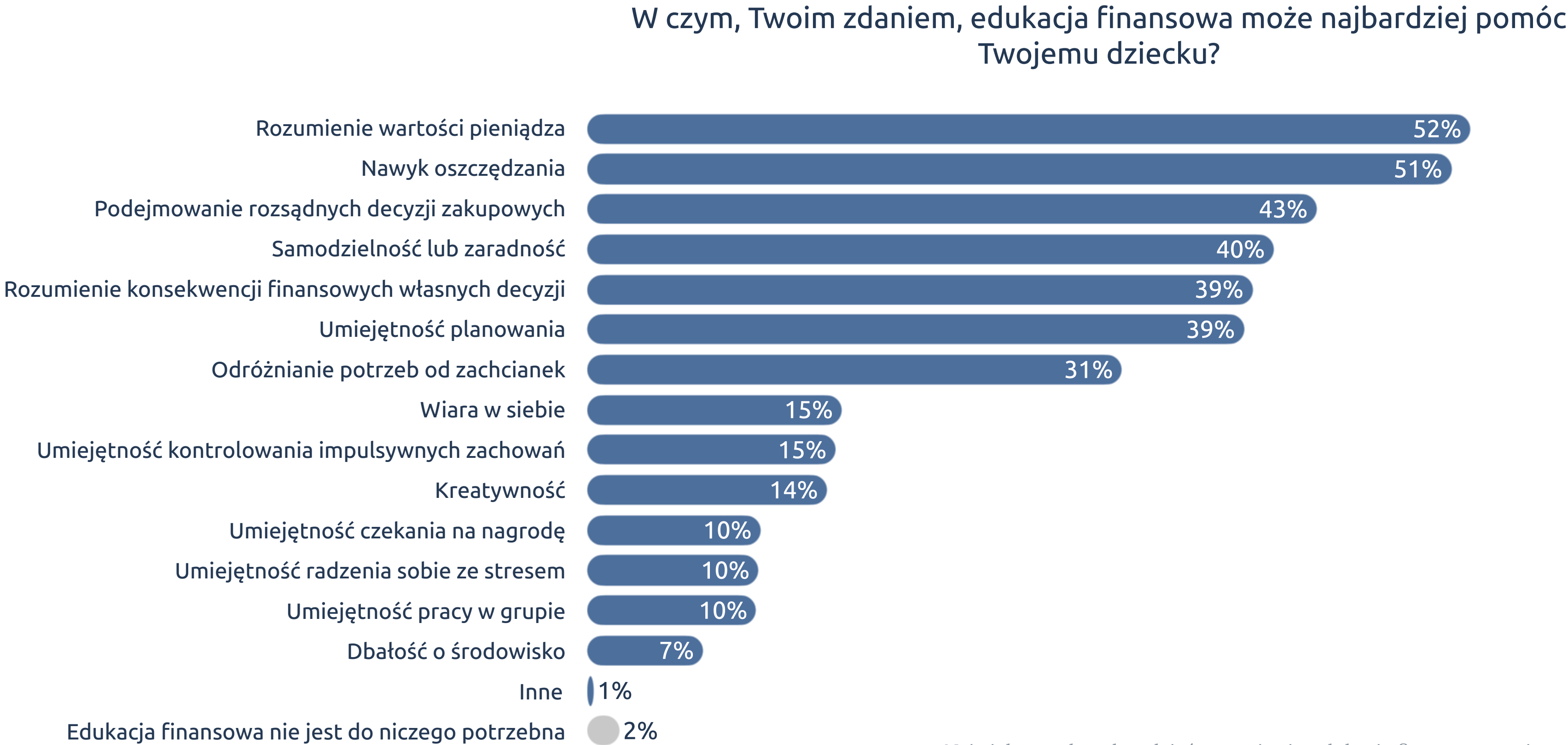

Najczęściej wskazywany wiek, w którym dziecko zaczęło otrzymywać kieszonkowe to 10 lat. Dziewczynki wcześniej zaczęły otrzymywać pieniądze kieszonkowe. Podczas gdy średni wiek dla dziewczynek to 10, w przypadku chłopców wyniósł on 11 lat.

Przegląd badania

Cz.4. Oczekiwania i trudności

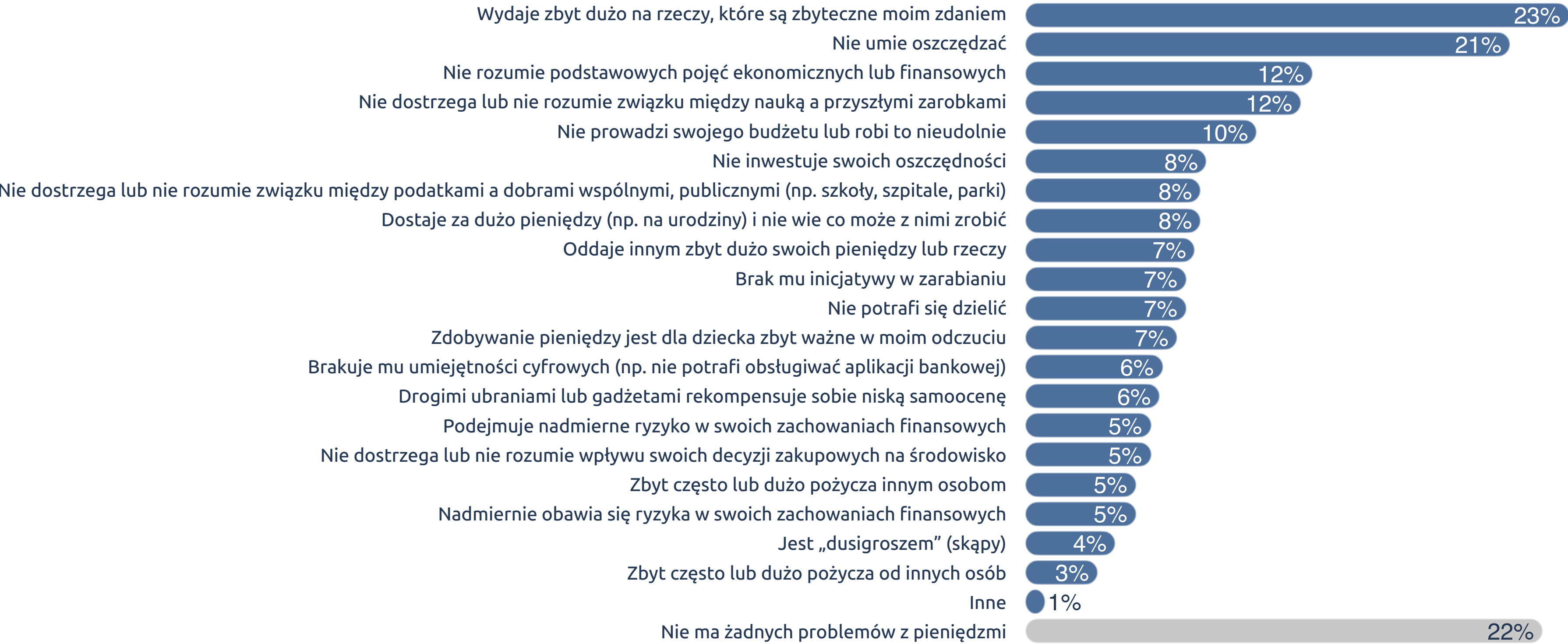
Korzyści oczekiwane przez rodziców

Największy odsetek rodziców uważa, że edukacja finansowa może przede wszystkim przyczynić się do rozumienia wartości pieniądza, wyrobienia nawyku oszczędzania oraz podejmowania rozsądnych decyzji zakupowych przez dzieci. Najmniej ankietowanych postrzega zaś edukację finansową jako narzędzie do nauki dbałości o środowisko.

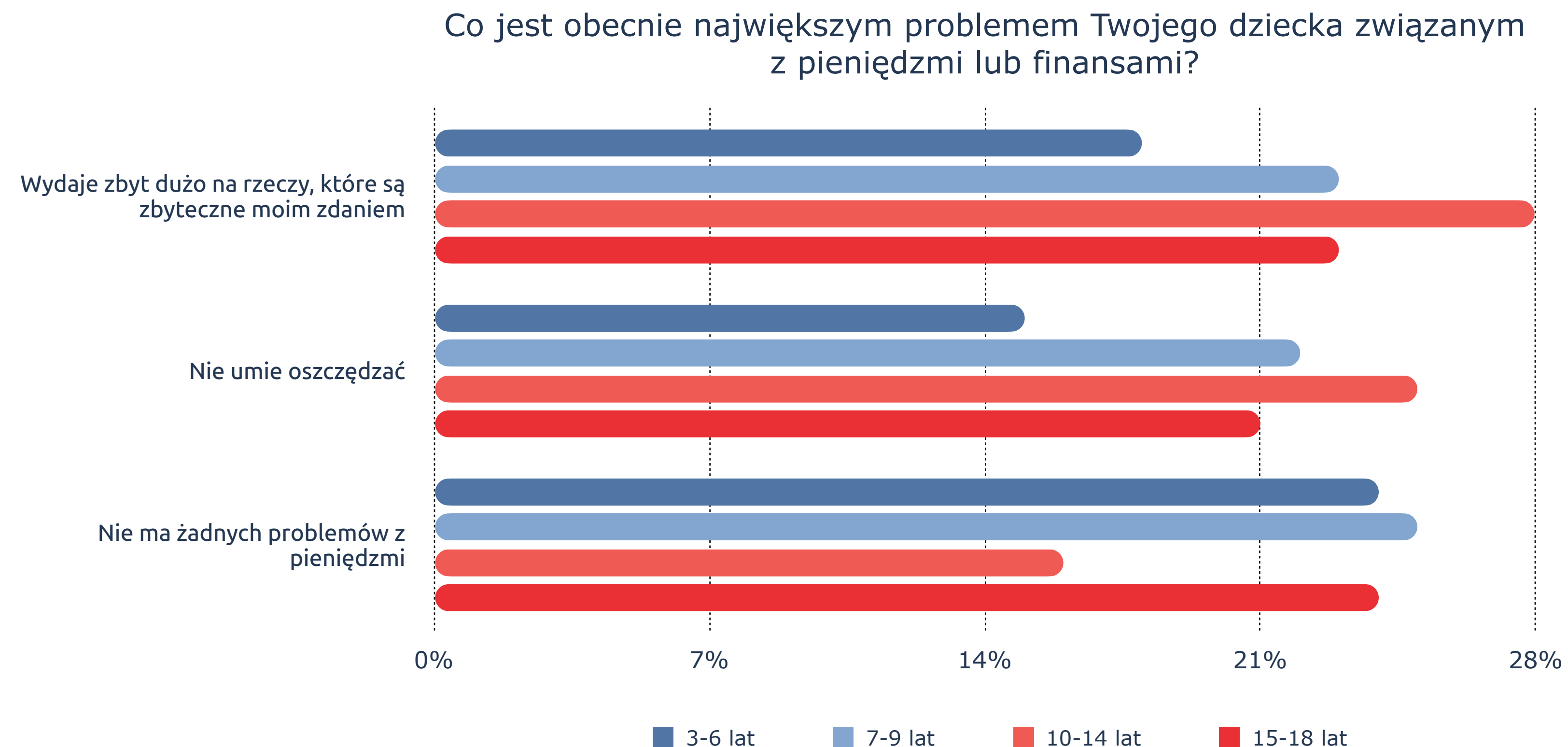
Trudności dzieci w zarządzaniu pieniędzmi 1/2

Co jest obecnie największym problemem Twojego dziecka związanym z pieniędzmi lub finansami?

Zgodnie ze wskazaniem rodziców największym problemem dzieci wydawanie zbyt dużych kwot na rzeczy uznawane za niepotrzebne. Kolejny istotny problem stanowi brak umiejętności oszczędzania. Tylko 3% badanych zadeklarowało, że największe wyzwanie w edukacji finansowej dziecka stanowi zbyt wysoka częstotliwość lub poziom zadłużania się.

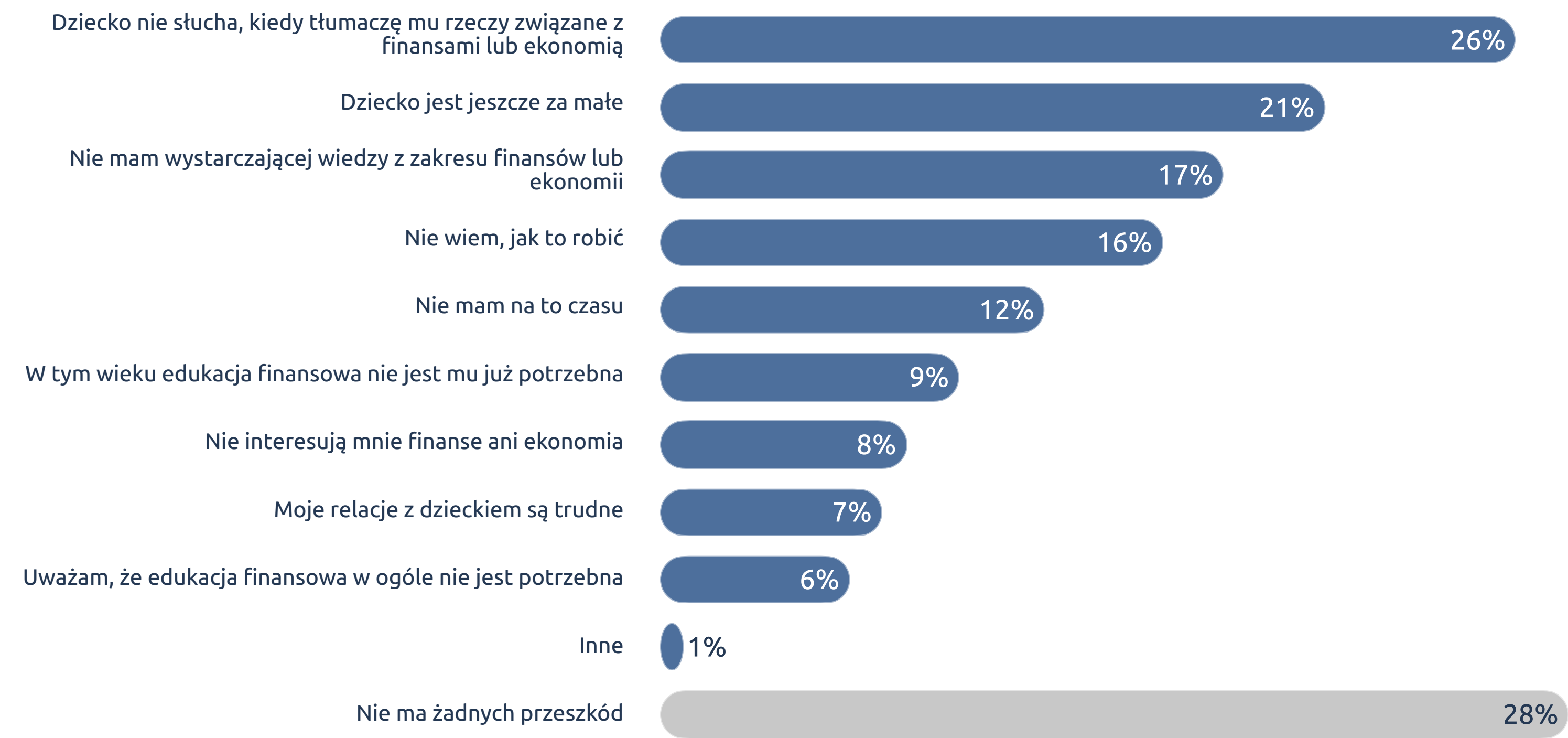
Trudności dzieci w zarządzaniu pieniędzmi 2/2

Trudności w zarządzaniu pieniędzmi powiązane są z ich wiekiem dzieci. Problem nadmiernego wydawania pieniędzy na rzeczy, które są zbędne w oczach rodziców, występuje w najczęściej wśród dzieci w przedziale wiekowym 10-14 lat. Podobnie jest również w przypadku braku umiejętności oszczędzania wśród dzieci.

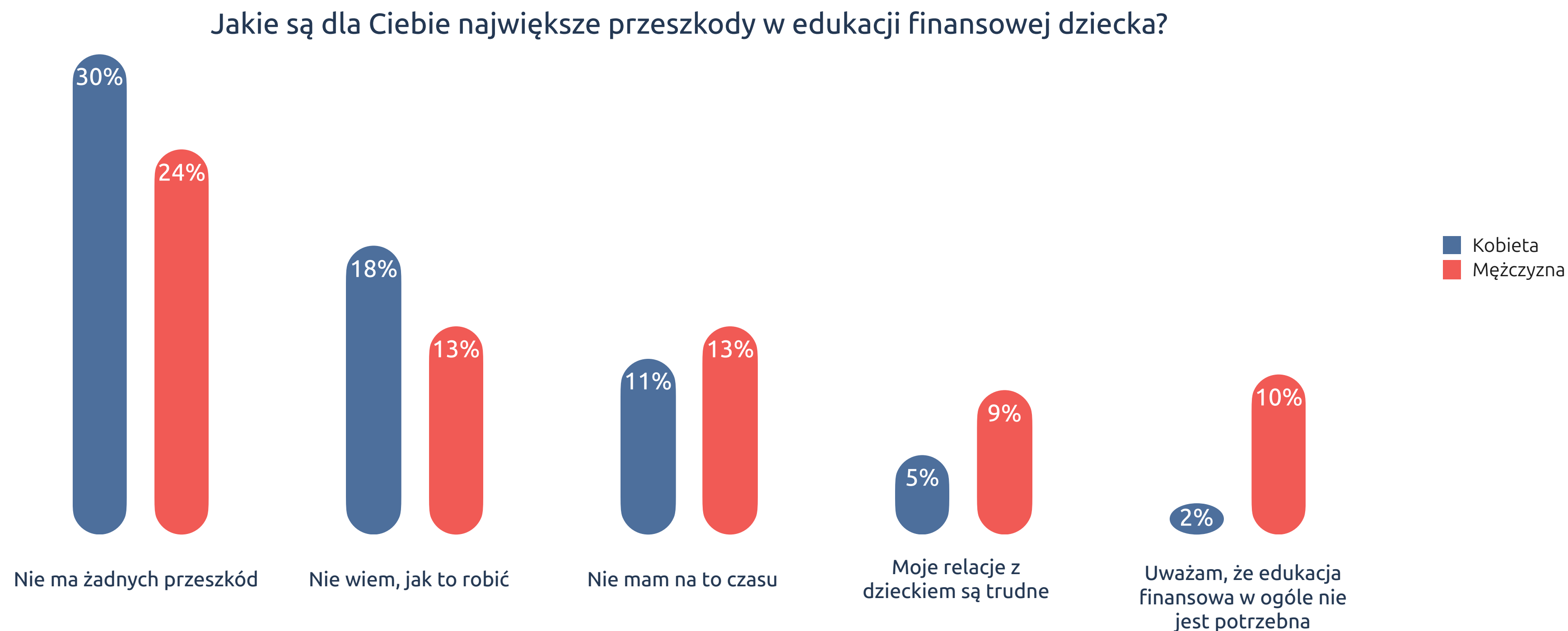
Bariery w edukacji finansowej dzieci po stronie rodziców 1/5

Jakie są dla Ciebie największe przeszkody w edukacji finansowej dziecka?

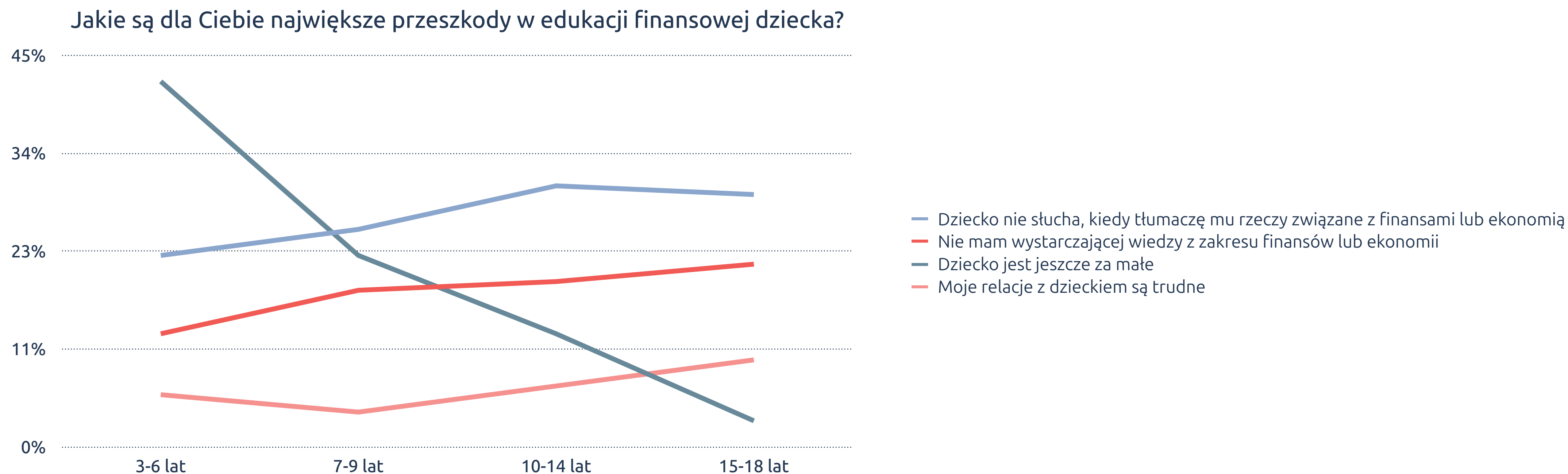
Najczęściej wskazywaną barierą utrudniającą rodzicom prowadzenie edukacji finansowej dzieci jest brak uwagi ze strony dziecka podczas rozmów o finansach i ekonomii (26% respondentów). Co ważne, 17% respondentów wskazało, że nie ma wystarczającej wiedzy z zakresu finansów lub, 16% - nie wie, w jaki sposób edukować dziecko, a 12% deklaruje brak czasu.

Barier w edukacji finansowej dzieci po stronie rodziców 2/5

Kobiety częściej wskazywały, że nie posiadają wiedzy o tym, jak edukować finansowo swoje dzieci. Pozytywne odpowiedzi mężczyzn dominują z kolei przy stwierdzeniach o braku czasu na podejmowanie takich działań oraz o trudnych relacjach z dzieckiem. Warto przy tym podkreślić, że trudne relacje z dzieckiem częściej deklarowane były przez rodziców dziewczynek.

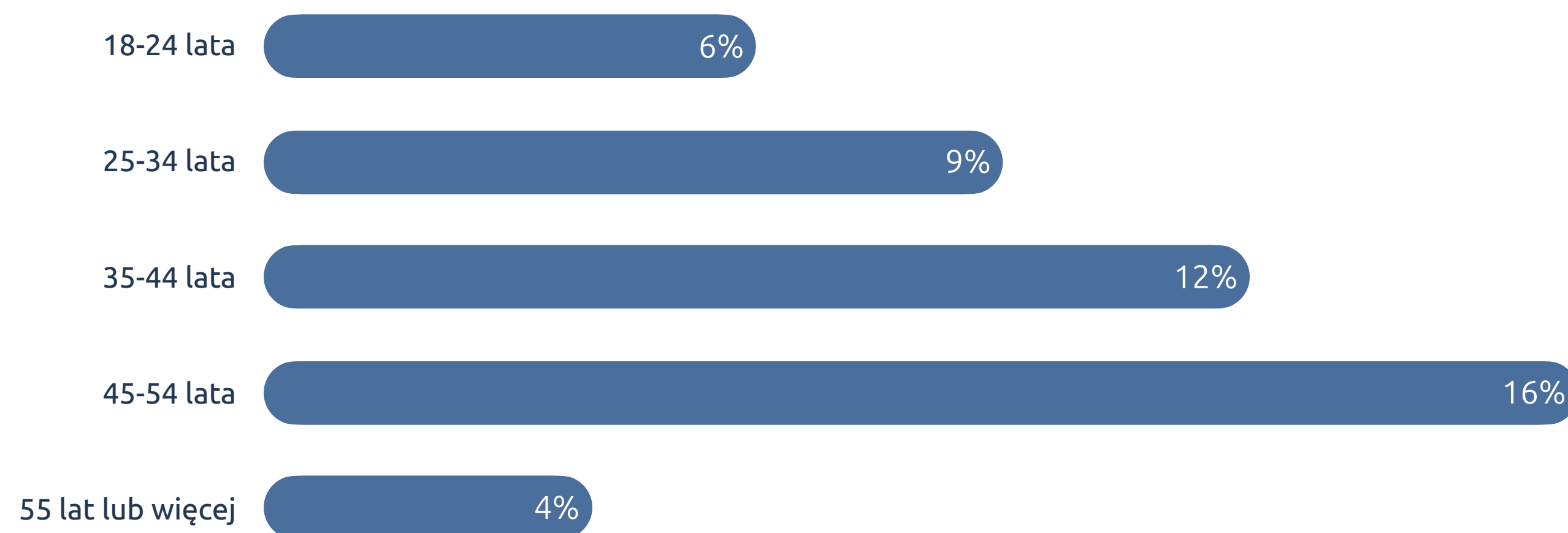
Barier w edukacji finansowej dzieci po stronie rodziców 3/5

Wykazywane przez respondentów problemy różniły się w zależności od wieku dziecka. Podczas gdy w grupie rodziców dzieci najmłodszych (3-6 lat) największe trudności sprawiał fakt, że dziecko jest jeszcze za małe, rodzice dzieci najstarszych wskazywali na brak uwagi ze strony dziecka. Odsetek odpowiedzi „nie mam wystarczającej wiedzy z zakresu finansów lub ekonomii” rośnie wraz z wiekiem dzieci – od 13% wśród rodziców najmłodszych do 21% wśród rodziców najstarszych dzieci.

Bariery w edukacji finansowej dzieci po stronie rodziców 4/5

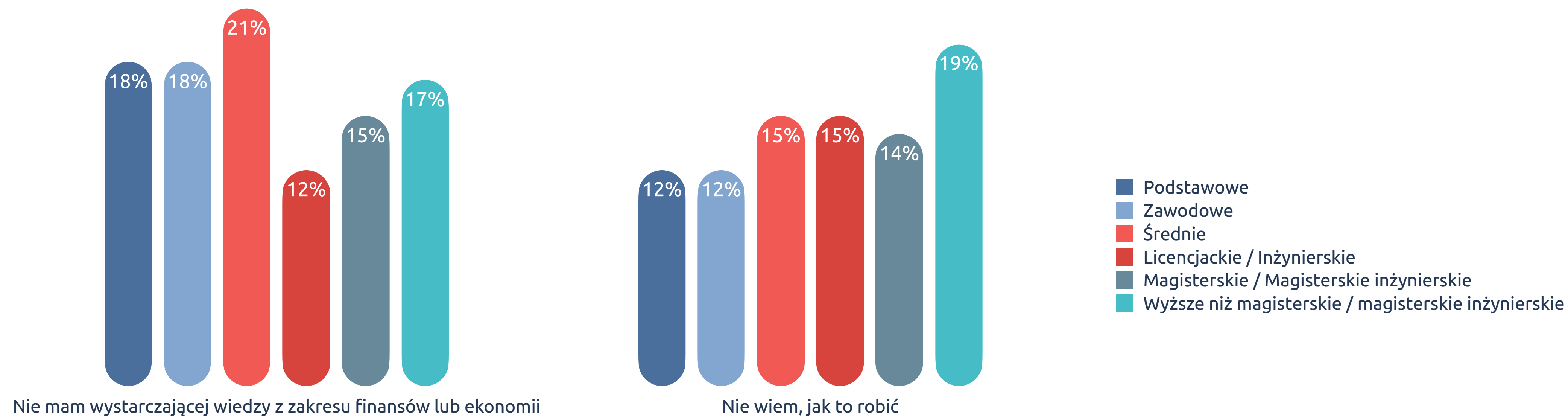
Jakie są dla Ciebie największe przeszkody w edukacji finansowej dziecka?
Nie mam na to czasu

Brak czasu jako przeszkodę najczęściej wskazywali rodzice będący w wieku 45-54 lat, a najrzadziej respondenci należący do najmłodszej i najstarszej grupy wiekowej.

Barier w edukacji finansowej dzieci po stronie rodziców 5/5

Jakie są dla Ciebie największe przeszkody w edukacji finansowej dziecka?

Warto także dodać, że osoby z wyższym wykształceniem wskazują na brak wystarczającej wiedzy do edukowania dziecka w zakresie finansów lub ekonomii podobnie często jak osoby z wykształceniem podstawowym.

Rekomendacje

Rekomendacje 1/2

CZY RODZICE WYKORZYSTUJĄ POTENCJAŁ KIESZONKOWEGO JAKO NARZĘDZIA DO EDUKACJI FINANSOWEJ?

Kieszonkowe jest bardzo ważnym domowym narzędziem praktycznej edukacji finansowej, ale jego potencjał zależy od zasad, które mu towarzyszą: regularności, określenia celów, zakresu samodzielności dziecka oraz rozmów o wydatkach.

Rodzice postrzegają kieszonkowe przede wszystkim jako sposób uczenia samodzielnego dysponowania pieniędzmi, odpowiedzialności oraz planowania wydatków i oszczędności. Jednak bez jasno ustalonych zasad, kieszonkowe nie spełni swojej roli. Dlatego rekomenduje się dobrze przemyślane określenie wysokości kieszonkowego, dostosowanie częstotliwości jego wypłacania do wieku dziecka (co tydzień w przypadku dzieci najmłodszych) oraz jasne ustalenie zasad zarządzania pieniędzmi kieszonkowymi - od bieżących wydatków po oszczędności.

CZY RODZICE PODEJMUJĄ REGULARNE DZIAŁANIA W RAMACH RODZICIELSKIEJ EDUKACJI FINANSOWEJ?

Zdecydowana większość rodziców uznaje edukację finansową dzieci za ważną. Problemem nie jest więc brak przekonania, że warto ją prowadzić, lecz przełożenie tej świadomości na systematyczne działania. Rekomenduje się wzmacnianie regularności działań podejmowanych w zakresie edukacji finansowej dzieci.

CZY ZAKRES DZIAŁAŃ PODEJMOWANYCH PRZEZ RODZICÓW W RAMACH EDUKACJI FINANSOWEJ JEST WYSTARCZAJĄCY?

Rodzice słusznie łączą edukację finansową z codzienną praktyką, wykorzystując w tym celu m.in. wspólne zakupy. Wydaje się jednakże, że częściej powinny być poruszane także bardziej złożone zagadnienia (takie jak podatki i ubezpieczenia), w tym te dotyczące dłuższego horyzontu czasowego (np. inwestowanie i system emerytalny).

CZY WIEK, W KTÓRYM ROZPOCZYNA SIĘ EDUKACJA FINANSOWA W DOMU JEST WŁAŚCIWY?

Rodzice słusznie postrzegają edukację finansową jako proces, który warto rozpocząć od tematów najbliższych codziennym doświadczeniom dziecka. Należy jednak podkreślić, iż pierwsze działania związane edukacją powinny być podejmowane wcześniej. Podobnie, bardziej złożone zagadnienia, w tym te dotyczące dłuższego horyzontu czasowego, powinny być wprowadzane u dzieci młodszych niż ma to miejsce obecnie.

Rekomendacje 2/2

CZY RODZICE WYKORZYSTUJĄ MOŻLIWOŚCI EDUKACJI POZASZKOLNEJ, W TYM KSIĄŻEK I GIER O TEMATYCE FINANSOWEJ?

Rodzice bardzo rzadko sięgają po dodatkowe formy edukacji, takie jak pozaszkolne kursy, webinary, spotkania o tematyce finansowej, książki czy gry. Wydaje się jednak, że szczególnie w obszarach, w których rodzice deklarują niski poziom wiedzy, takie rozwiązania mogą stanowić skuteczną formę wsparcia edukacji finansowej dzieci.

CZY TRUDNOŚCI RODZICÓW W PROWADZENIU EDUKACJI FINANSOWEJ DZIECI RÓŻNIĄ SIĘ W ZALEŻNOŚCI OD ICH PŁCI?

Wyniki badania wskazują, że edukacja finansowa dzieci w rodzinie częściej pozostaje domeną kobiet niż mężczyzn. W większości badanych zagadnień kobiety niż mężczyźni oceniają własny poziom wiedzy finansowej, a także częściej wskazują, że nie wiedzą, w jaki sposób edukować finansowo swoje dzieci. Mężczyźni częściej deklarują natomiast brak czasu na podejmowanie takich działań oraz trudne relacje z dzieckiem jako przeszkodę w prowadzeniu edukacji finansowej. Rekomenduje się, aby działania wspierające rodziców odpowiadały na różne typy trudności. Pomocne mogą okazać się scenariusze rozmów, przykłady pytań czy propozycje wspólnych aktywności, które mogą być wykorzystane w procesie edukowania dzieci w domu.

CZY RODZICE CZUJĄ SIĘ PRZYGOTOWANI DO EDUKACJI FINANSOWEJ DZIECI?

Głównym problemem rodziców jest brak wystarczającej wiedzy zakresu finansów i ekonomii (szczególnie w bardziej złożonych obszarach), brak pomysłu na to, w jaki sposób edukować dzieci, jak również brak czasu. Rysuje się zatem wyraźna potrzeba wsparcia działań rodziców, nie tylko z zakresie trudniejszych tematów, ale także w zakresie metod i narzędzi, które mogą być wykorzystywane w edukacji finansowej dzieci. Takiego wsparcia może dostarczyć nie tylko szkoła, ale także instytucje finansowe, organizacje pozarządowe czy podmioty publiczne.

Kontakt w sprawie badania

Dorota Wiśniewska

FinKids.pl

hello@finkids.pl

@dorota-wisniewska-finkids

